

RAPPORTER

89/15

**HUSHOLDNINGSSTØRRELSE OG
-SAMMENSETNING
1960, 1970 OG 1980**

NOEN UTVALGTE ALDERSTRINN

AV
BJØRG MOEN

**STATISTISK SENTRALBYRÅ
CENTRAL BUREAU OF STATISTICS OF NORWAY**

RAPPORTER FRA STATISTISK SENTRALBYRÅ 89/15

HUSHOLDNINGSSTØRRELSE OG -SAMMENSETNING
1960, 1970 OG 1980
NOEN UTVALGTE ALDERSTRINN

AV
BJØRG MOEN

STATISTISK SENTRALBYRÅ
OSLO—KONGSVINGER 1989

ISBN 82-537-2847-6
ISSN 0332-8422

EMNEGRUPPE
21 Befolkning

ANDRE EMNEORD
Demografi
Familietyper
Husholdning
Husstand

FORORD

Antall husholdninger økte mer enn folketallet i perioden 1960-1980. Resultatet var at gjennomsnittshusholdningen ble mindre. Denne rapporten viser hvordan folk i ulike aldre fordelte seg på husholdninger av forskjellig størrelse og sammensetning i 1960, 1970 og 1980. Datagrunnlaget er folketellingene.

Undersøkelsen er en del av prosjektet "Familie og samfunn" som har hatt økonomisk støtte fra Forbruker- og administrasjonsdepartementet og Norges råd for anvendt samfunnsforskning.

Statistisk sentralbyrå, 30. juni 1989

Gisle Skancke

INNHold

	Side
Figurregister	7
Tabellregister	8
1. Innledning og sammendrag	10
2. Demografisk endring og endring i antall husholdninger	14
2.1. Store endringer i fruktbarhet og samlivsmønster i perioden	14
2.2. Sterkere vekst i tallet på familier og husholdninger enn i folketall	14
2.3. Fordeling etter husholdningsstørrelse	15
3. Barn og unges husholdninger	17
3.1. Barn og unge bor sjelden i små husholdninger	17
3.2. Barn har fått færre voksne i husholdningen	19
3.3. Få barn med bare én voksen i husholdningen	21
3.4. Barn i husholdningen	21
3.5. Kombinasjon av barn og voksne i husholdningen	28
4. Mellomalldrenes husholdninger	30
4.1. Husholdningsstørrelse	30
4.2. Få voksne i samme husholdning	31
4.3. Flere enslige bodde alene i 1980 enn i 1960	33
4.4. Barn i voksnes husholdninger	35
4.5. Kombinasjon av barn og voksne i husholdningen	38
5. Eldres husholdninger	41
5.1. Eldre hadde oftere egen husholdning i 1980 enn tidligere	41
5.2. Få eldre i 1980 bodde i husholdninger med barn	43
5.3. Bedre samsvar mellom familietype og husholdningssituasjon i 1980 enn tidligere	44
Litteratur	45
Utkommet i serien Rapporter fra Statistisk sentralbyrå etter 1. juli 1988 (RAPP)	48

FIGURRERISTER

	Side
1. Fem-, ti- og femtenåringer etter antall personer i husholdningen. 1960, 1970 og 1980. Prosent	19
2. Antall 5-, 10- og 15-åringer i familietypen mor eller far med barn og med bare en voksen i husholdningen. 1960, 1970 og 1980. Prosent	22
3. Antall barn i 5-åringers husholdninger. 1960, 1970 og 1980. Prosent	24
4. Antall barn i 10-åringers husholdninger. 1960, 1970 og 1980. Prosent	25
5. Antall barn i 15-åringers husholdninger. 1960, 1970 og 1980. Prosent	26
6. Alderstrinnene 25, 35, 45 og 55 år etter antall personer i husholdningen. 1960, 1970 og 1980. Prosent	32
7. Alderstrinnene 25 år og over med familietype enslig. 1960, 1970 og 1980. Prosent	34
8. Alderstrinnene 25 år og over med familietype enslig og som bor alene. 1960, 1970 og 1980. Prosent	35
9. Alderstrinnene 25 år og over uten barn i husholdningen. 1960, 1970 og 1980. Prosent	37
10. Alderstrinnene 65, 75 og 80 år etter antall personer i husholdningen. 1960, 1970 og 1980. Prosent	42

TABELLREGISTER

	Side
Tabeller i teksten:	
1. Antall personer og familier i private- og felleleshusholdninger. 1/11 1970 og 1/11 1980. Absolutte tall og prosent	15
2. Antall husholdninger etter størrelse. 1960, 1970 og 1980. Absolutte tall og prosent	15
3. Antall personer etter husholdningsstørrelse. 1960, 1970 og 1980. Absolutte tall og prosent	16
4. Antall personer i 5-åringers husholdninger. 1960, 1970 og 1980. Prosent	17
5. Antall personer i 10-åringers husholdninger. 1960, 1970 og 1980. Prosent	18
6. Antall personer i 15-åringers husholdninger. 1960, 1970 og 1980. Prosent	18
7. Antall personer 16 år og over i 5-åringers husholdninger. 1960, 1970 og 1980. Prosent	20
8. Antall personer 16 år og over i 10-åringers husholdninger. 1960, 1970 og 1980. Prosent	20
9. Antall personer 16 år og over i 15-åringers husholdninger. 1960, 1970 og 1980. Prosent	21
10. Antall barn i 5-åringers husholdninger. 1960, 1970 og 1980. Prosent	23
11. Antall barn i 10-åringers husholdninger. 1960, 1970 og 1980. Prosent	23
12. Antall barn i 15-åringers husholdninger. 1960, 1970 og 1980. Prosent	23
13. Antall barn 0-6 år i 5-åringers husholdninger. 1960, 1970 og 1980. Prosent	25
14. Antall barn 7-15 år i 5-åringers husholdninger. 1960, 1970 og 1980. Prosent	26
15. Antall barn 0-6 år i 10-åringers husholdninger. 1960, 1970 og 1980. Prosent	27
16. Antall barn 7-15 år i 10-åringers husholdninger. 1960, 1970 og 1980. Prosent	27
17. Antall barn 0-6 år i 15-åringers husholdninger. 1960, 1970 og 1980. Prosent	27
18. Antall barn 7-15 år i 15-åringers husholdninger. 1960, 1970 og 1980. Prosent	28
19. Antall voksne og barn i 5-åringers husholdninger. 1960, 1970 og 1980. Prosent	28

	Side
20. Antall voksne og barn i 10-åringers husholdninger. 1960, 1970 og 1980. Prosent	29
21. Antall voksne og barn i 15-åringers husholdninger. 1960, 1970 og 1980. Prosent	29
22. Alderstrinnene 25, 35, 45 og 55 år etter antall personer i husholdningen. 1960, 1970 og 1980. Prosent	30
23. Alderstrinnene 25, 35, 45 og 55 år etter antall personer 16 år og over i husholdningen. 1960, 1970 og 1980. Prosent	33
24. Alderstrinnene 25, 35, 45 og 55 år etter antall barn i husholdningen. 1960, 1970 og 1980. Prosent	36
25. Alderstrinnene 25, 35, 45 og 55 år etter antall barn 0-6 år i husholdningen. 1960, 1970 og 1980. Prosent	38
26. Alderstrinnene 25, 35, 45 og 55 år etter antall barn 7-15 år i husholdningen. 1960, 1970 og 1980. Prosent	38
27. Antall voksne og barn i 25-åringers husholdninger. 1960, 1970 og 1980. Prosent	39
28. Antall voksne og barn i 35-åringers husholdninger. 1960, 1970 og 1980. Prosent	40
29. Antall voksne og barn i 45-åringers husholdninger. 1960, 1970 og 1980. Prosent	40
30. Antall voksne og barn i 55-åringers husholdninger. 1960, 1970 og 1980. Prosent	40
31. Alderstrinnene 65, 75 og 80 år etter antall personer i husholdningen. 1960, 1970 og 1980. Prosent	41
32. Alderstrinnene 65, 75 og 80 år etter antall personer 16 år og over i husholdningen. 1960, 1970 og 1980. Prosent	43
33. Alderstrinnene 65, 75 og 80 år etter antall barn i husholdningen. 1960, 1970 og 1980. Prosent	43

Tabeller i vedlegg:

1. Personer i ulik alder fordelt etter familietype. 1960, 1970 og 1980. Prosent	46
2. Personer i ulik alder fordelt etter husholdningstype. 1960, 1970 og 1980. Absolutte tall og prosent	47

1. INNLEDNING OG SAMMENDRAG

Bakgrunnen for denne rapporten er de store demografiske endringene som fant sted i perioden etter 1950. Hvordan har den demografiske utviklingen påvirket enkeltpersoners virkelighet når det gjelder så viktige dimensjoner som hvor store husholdninger vi bor i, og alderen på dem vi bor sammen med?

Det er ti aldre som beskrives med hensyn til størrelse og sammensetningen av de husholdningene de tilhører. Alderstrinnene representerer barn, voksne og eldre. I barnegruppen har vi valgt ut 5-, 10- og 15-åringer. De voksne omfatter folk på 25, 35, 45 og 55 år. Eldre er representert ved 65 -, 75 - og 80 - åringer. Det er ikke delt etter kjønn. Beskrivelsen gjelder årene 1960, 1970 og 1980.

Husholdningsopplysningene er basert på folketellingsdata. Filene som er benyttet har mest mulig sammenliknbare kjennemerker (Vassenden 1987). I folketellingene er det skilt mellom privathusholdninger og felleleshusholdninger. I denne rapporten dreier det seg bare om personer som bor i private husholdninger. Det gjorde nesten alle (99 prosent) i de fleste aldersgruppene. Bare blant 75 - og 80- åringer er andelen som bor i felleleshusholdninger høyere, fra 4 til 10 prosent (vedleggstabell 2).

Ved siden av husholdningsstørrelsen er det lagt vekt på å finne fram til sammensetningen av husholdningen etter dimensjonen barn - voksen. I de datafilene vi har brukt, er skillet satt ved 16 år. Aldersgruppene 16 år og over er regnet som voksne.

Personenes familietype er også beskrevet. Definisjonene av de ulike familietypene er de samme som brukes i familiestatistikken (Statistisk sentralbyrå 1980). Inndelingen av befolkningen i ulike familietyper bygger på ekteskapelig status og adressefelleskap. Følgende familietyper blir brukt: Ektespar med eller uten barn, mor eller far med barn, og enslige. Familie og husholdning er ikke det samme. To voksne i samme generasjon kan ikke tilhøre samme familie, dersom de ikke er gift med hverandre, men de tilhører samme husholdning. Par som lever sammen uten å være gift, f. eks. i ugift samliv, blir regnet som to familier der familietypene kan være enslig eller mor eller far med barn. Siden vi ikke primært har vært opptatt av personenes familietilknytning, men av husholdningens størrelse og alderssammensetning, har vi ikke kartlagt familieforholdene mellom de ulike medlemmene i husholdningen.

Denne begrensningen betyr f. eks. at om vi finner nedgang i andelen

25-åringer med barn i husholdningen fra et tidspunkt til det neste, kan det enten skyldes at det er blitt forholdsvis færre 25-åringer som har egne barn, eller at det er blitt mindre vanlig å bo hjemme med yngre søsken, eller det kan være en kombinasjon av begge disse faktorene.

I kapittel 2 har vi med noen tall for utviklingen i tallet på husholdninger og familier totalt, samt oversikter over hvordan hele befolkningen fordelte seg på ulike husholdningsstørrelser på tellingstidspunktene. I de neste tre kapitlene viser vi hvordan folk i ulik alder fordelte seg etter husholdningsstørrelse og sammensetning. Kapittel 3 beskriver situasjonen for alderstrinnene 5, 10 og 15 år, kapittel 4 situasjonen for alderstrinnene 25, 35, 45 og 55 år og kapittel 5 husholdnings situasjonen for alderstrinnene 65, 75 og 80 år.

Barn og unge bodde i store husholdninger

Det store flertallet av barn og unge, aldrene 5, 10 og 15 år, bodde i husholdninger med fire eller flere medlemmer i denne perioden. På tross av det sterke fruktbarhetsfallet fra midten av 1960-tallet, tilhørte en tredel av 5-åringene og halvparten av 10-åringene husholdninger med fem eller flere medlemmer i 1980. Likevel var det blitt mindre vanlig å tilhøre de svært store husholdningene. Av barna som ble født i 1965 bodde over en fjerdedel i husholdninger med seks eller flere medlemmer da de var 5 år, sammenliknet med bare 10 prosent av fødselstallet fra 1975 da de var på samme alder.

Det ble færre voksne i barns husholdninger

Det var ikke uvanlig i 1960 og 1970 at 5- og 10-åringene levde i husholdninger som omfattet tre eller flere voksne. Med voksen mener vi her personer i alderen 16 år og over. I 1980 hadde en stort flertall av barna bare to voksne i husholdningen. Det gjaldt for 84 prosent av 5-åringene i 1980.

I andre halvdel av 1970-tallet ble 5 - 6 000 ekteskap oppløst ved skilsmisse årlig, og vel 10 prosent av barna i 1975 ble født utenfor ekteskap. Dette gir seg utslag i en økning over tid i andelen av barna som tilhører familietyperne mor eller far med barn. Over 10 prosent av 5- og 10-åringene i 1980 ble gruppert til disse familietyperne. Andelen av barna som bare hadde én voksen i husholdningen økte sterkt, men er likevel lavere enn fordelingen etter familietype gir uttrykk for. I 1980 bodde snaut sju prosent av 5- og 10-åringene med én voksen i husholdningen.

Færre barn i husholdningene

Over tid er det blitt stadig færre kvinner som føder mange barn, og konsentrasjonen om to barn er blitt mer framtrødende. Dette viser seg i barnetallet i husholdningene. I alt 56 prosent av 5-åringene i 1980 var ett av to barn i husholdningen. Dette var betydelig flere enn i 1960. Et flertall av 5-åringene i 1980 hadde ikke søsken¹⁾ i alderen 0-6 år. De fleste var altså det eneste småbarnet i husholdningen. Slik var det ikke i 1960 og 1970. Da hadde et flertall småsøsken.

Også blant 10-åringene var det blitt færre som hadde småsøsken i 1980 enn på de tidligere tellingstidspunktene, og det var blitt svært uvanlig å ha mange småsøsken.

Både blant 5-åringene og 10-åringene var det om lag 16 prosent som var det eneste barnet i husholdningen i 1980.

Flere voksne bodde alene

Det var uvanlig å bo alene i 1960. Det gjaldt for alle voksne. Den lave andelen aleneboere i 1960 kan ikke forklares ved at andelen enslige (i betydningen ikke-gifte) var lav. Blant 55-åringene var det 17 prosent enslige i 1960, mens bare snaut sju prosent bodde alene. I 1980 hadde andelen enslige avtatt til 14 prosent, men andelen som bodde alene hadde likevel økt til 11 prosent. Økningen i andelen som bor alene skyldes derfor ikke endringer i befolkningens fordeling etter ekteskapeleg status, men en reell atferdsendring i retning av at flere med ekteskapeleg status enslig bodde alene. Mest markert er økningen i aleneboere blant de yngste. I 1960 bodde 25-åringene enten i foreldrehjemmet eller i parforhold, nesten ingen bodde alene i separat husholdning. I 1980 var egen husholdning blitt et alternativ, og 13 prosent av gruppen bodde alene. Det er likevel en forholdsvis liten andel i betraktning av at perioden var preget av nedgang i giftermålsratene og økende giftermålsalder. Om vi inkluderer dem som var eneste voksne i en husholdning med barn, omfattet gruppen 15 prosent av 25-åringene i 1980.

Flest 35-åringene hadde barn i husholdningen

Flertallet av 25-åringene i 1960 bodde i husholdninger med barn, mens flertallet i 1980 ikke hadde barn i husholdningen. I mellom-generasjonene var det 35-åringene som i størst utstrekning hadde barn

1) Barn i samme husholdning kaller vi søsken, selv om ikke nødvendigvis alle er det i biologisk forstand.

i husholdningen, over 80 prosent både i 1970 og 1980. Flest med mange barn var det i 1970. Det avspeiler den høye fruktbarheten for fødselskullene fra midten av 1930-tallet. I 1970 hadde 37 prosent av 35-åringene tre eller flere barn i husholdningen. Det var en større andel enn både før og etter.

Synkende barnetall og endring i fødselsmønsteret gav seg bl.a. utslag i at under 10 prosent av 45-åringene i 1980 hadde småbarn i husholdningen mot nesten en fjerdedel av samme aldersgruppe i 1960.

Tilsvarende hadde 35-åringene i 1980 stort sett skolebarn i husholdningen, nesten 70 prosent, og forholdsvis få hadde småbarn sammenliknet med situasjonen på de to tidligere tellingstidspunktene.

Et stort flertall av de eldre bodde i egen husholdning i 1980

Andelen av de eldre som bodde alene i husholdningen økte markert i perioden. Særlig sterk var veksten blant de eldste. Den førte til at 46 prosent av 80-åringene i 1980 bodde alene sammenliknet med 22 prosent tjue år tidligere. For 75-åringene økte andelen fra 20 til 37 prosent i det samme tidsrommet.

Nesten alle eldre som ikke bodde alene i 1980, tilhørte topersonshusholdninger. I alt 86 prosent av 80-åringene bodde i en- eller topersonshusholdninger i 1980 sammenliknet med 55 prosent av dem som var 80 år i 1960. Samme utvikling skjedde for 75 åringer. Denne utviklingen viser at de aller fleste eldre i 1980 bodde i separate husholdninger.

Økningen i andelen eldre i enpersonshusholdninger skyldtes ikke at flere av dem var enslige i 1980 enn tidligere år. Andelen enslige endret seg lite i perioden. Det ble imidlertid mer vanlig for eldre å ha egen husholdning. Dette kan være et uttrykk for at eldre fikk bedret sin økonomiske situasjon i løpet av 1960- og 1970-tallet slik at de hadde råd til egen husholdning.

Sjeldent med barn og eldre i samme husholdning i 1980

Nesten en femdel av 80-åringene i 1960 bodde i husholdninger som også inkluderte barn. På dette tidspunktet gjaldt det også mange blant dem på 65 og 75 år, men prosentandelene var ikke fullt så høye som for de eldste. I 1980 var det blitt svært sjeldent å finne barn og eldre i samme husholdning. Nesten ingen besteforeldre delte lenger husholdning med barn og barnebarn.

2. DEMOGRAFISK ENDRING OG ENDRING I ANTALL HUSHOLDNINGER.

2.1. Store endringer i fruktbarhet og samlivsmønster i perioden.

På 1950-tallet og særlig på 1960-tallet lå det årlige antallet giftermål høyt. I løpet av 1970-årene avtok antallet fra 29 000 i 1970 til 22 000 i 1980. Mens giftermålsratene økte og giftermålsalderen sank fram til slutten av 1960-årene, var 70-tallet preget av synkende rater og økning i giftermålsalderen. Særlig markert var nedgangen i ratene blant de unge. Samtidig har tallet på samliv uten vigsel steget, men det var likevel bare 5 prosent av kvinner i alderen 18-44 år i 1977 som levde i samliv uten vigsel (Noack og Østby 1981). Antallet separasjoner og skilsmisser økte også i 20 årsperioden 1960-1980. Alle disse endringene i samlivsmønsteret har virkninger for hvordan befolkningen fordeler seg på familier og husholdninger.

Fruktbarhetsnivået som lå høyt og økte fram mot midten av 1960-tallet, avtok deretter raskt fram til slutten av 70-årene. I de siste ti årene har nivået endret seg lite. I gjennomsnitt føder kvinner færre barn nå enn de gjorde for 15 - 20 år siden. Mødrenes aldersfordeling er også endret. Fram mot 1972 sank gjennomsnittsalderen for mødre fra år til år. Tenåringsfruktbarheten i 1972 er den høyeste som har vært registrert i Norge. Utover i 70-årene og -80 årene har gjennomsnittlig fødealder økt.

De demografiske endringene har fått konsekvenser for familiers og husholdningers sammensetning og antall, og for varigheten av ulike familie- og husholdningstyper. Her ser vi bare på husholdninger, og bare på situasjonen i tverrsnitt på de tre tidspunktene. Hvor store husholdninger bor de ulike aldersgruppene i på de tre tellingstidspunktene? Hvor mange bor alene? Hvor mange bor i husholdninger som også omfatter barn og hvor mange barn dreier det seg i så fall om. Og hvor gamle er barna? Dette er noen av de spørsmålene som denne rapporten vil forsøke å besvare.

2.2. Sterkere vekst i tallet på familier og husholdninger enn i folketall.

Både antallet familier og husholdninger økte sterkere enn folketallet i perioden 1970-1980 (tabell 1). Mens folketallet økte med 5.6 prosent, økte tallet på familier med nesten det dobbelte og antallet husholdninger med 17.5 prosent.

Den ulike veksten kan vi delvis forklare med en økning i tallet på personer i de aldersgruppene som vanligvis danner egen husholdning.

Resten forklares av endringer i gjennomsnittlig husholdningsstørrelse.

Tabell 1. Antall personer og familier i private- og felleleshusholdninger. 1/11 1970 og 1/11 1980. Absolutte tall og prosent

	1970	1980	Endring i prosent
Antall personer.....	3 874 133	4 091 132	5,6
I private hushold.....	3 818 591	4 046 472	6,0
I felleleshushold.....	42 063	40 623	- 3,4
Antall familier.....	1 532 447	1 702 142	11,1
I private hushold.....	1 477 824	1 658 579	12,2
I felleleshushold.....	41 144	39 807	- 3,3
Antall privathushold.....	1 296 700	1 523 508	17,5
Antall personer pr. privathushold	2,9	2,7	

Kilde: Statistisk sentralbyrå 1985

2.3. Fordeling etter husholdningsstørrelse.

Tabell 2 viser utviklingen i tallet på enheter, altså hvor mange husholdninger av forskjellig størrelse det var på de ulike tellings-tidspunkter. Antall husholdninger med fire personer eller færre økte i perioden, men det var veksten i antallet små husholdninger som dominerte. Mens 14 prosent av alle husholdninger i 1960 bestod av bare ett medlem, hadde andelen økt til 28 prosent i 1980.

Tabell 2. Antall husholdninger etter størrelse. 1960, 1970 og 1980. Absolutte tall og prosent

Husholdningsstørrelse	1960		1970		1980	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
I alt	1 077 169	100,0	1 296 734	100,0	1 523 508	100,0
1 person	153 145	14,2	274 080	21,1	425 725	27,9
2 personer	250 503	23,3	328 899	25,4	393 796	25,8
3 personer	227 902	21,1	243 485	18,8	248 601	16,3
4 personer	217 752	20,2	231 481	17,9	272 774	17,9
5 personer	124 686	11,6	132 265	10,2	125 790	8,3
6 personer	59 136	5,5	55 192	4,3	39 516	2,6
7 personer eller flere	44 045	4,1	31 332	2,4	17 306	1,1

Kilde: Statistisk sentralbyrå 1986

Tabell 3 viser hvordan befolkningen fordelte seg på de ulike størrelseskategoriene. Antallet personer som bor i husholdninger med 1, 2, 3 eller 4 medlemmer har økt fra det ene tellingstidspunktet til det neste. Mest markert har økningen for enpersonshusholdninger vært. To tredeler av den samlede veksten i antall husholdninger mellom 1970 og 1980 skyldes økningen i antall enpersonshusholdninger. Denne endringen førte til at en av ti nordmenn bodde alene i 1980.

Andelen som bodde i topersonshusholdninger økte også, men ikke så sterkt som for enpersonshusholdningene. I alt bodde nesten 30 prosent av befolkningen i 1980 enten alene eller i topersonshusholdninger sammenliket med snaut 20 prosent i 1960. Forholdsvis færre bodde i husholdninger med tre eller flere medlemmer i 1980 enn på de to tidligere tidspunktene. Unntaket representerer husholdninger med fire medlemmer. Det ble flere personer med slik husholdningsstørrelse mellom 1970 og 1980.

Tabell 3. Antall personer etter husholdningsstørrelse. 1960, 1970 og 1980. Absolutte tall og prosent

Husholdnings- størrelse	1960		1970		1980	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Personer i alt...	3 526 020	100,0	3 818 591	100,0	4 046 472	100,0
Antall i hushold- ninger med						
1 person.....	153 145	4,4	274 080	7,2	425 725	10,5
2 personer.....	501 006	14,2	657 798	17,2	787 592	19,5
3 personer.....	683 706	19,4	730 455	19,0	745 803	18,4
4 personer.....	871 008	24,7	925 924	24,3	1 091 096	27,0
5 personer.....	623 430	17,7	661 325	17,3	628 950	15,6
6 personer.....	354 816	10,1	331 152	8,7	237 096	5,9
7 personer eller flere	338 903	9,6	237 770	6,2	130 210	3,2

Kilde: Statistisk sentralbyrå 1986

3. BARN OG UNGES HUSHOLDNINGER.

3.1. Barn og unge bor sjelden i små husholdninger.

Alderstrinnene 5 og 10 år er valgt ut som representanter for barn, og 15-åringene for ungdommer. Det var få av disse som tilhørte husholdninger med bare to medlemmer. Det gjaldt for alle tre tellingstidspunktene. Andelen varierte mellom 0,3 og 3,3 prosent, og var høyest for 5-åringene i 1980 (tabell 4).

Flere bodde i trepersonshusholdninger, men selv det var ganske uvanlig. Andelen med slik husholdningsstørrelse økte over tid for dem på 5 år (tabell 4), men avtok for 15-åringene (tabell 6). I 1980 var det 12-13 prosent av barn og unge som levde i slike husholdninger.

Over halvparten av 5-åringene bodde i husholdninger med fire medlemmer i 1980. I 1960 og 1970 gjaldt det bare for vel en tredjedel av dem. Økningen i firepersonshusholdninger fram til 1980 kom på bekostning av andelen i husholdninger med fem eller flere medlemmer. I 1960 bodde 56 prosent av 5-åringene i så store husholdninger mot 33 prosent i 1980. Bare 10 prosent tilhørte husholdninger med seks eller flere medlemmer i 1980, mot nesten 30 prosent av de som var 5 år i 1960 (tabell 4).

Tabell 4. Antall personer i 5-åringers husholdninger¹⁾. 1960, 1970 og 1980. Prosent

År	Antall personer i husholdningen						
	I alt	2	3	4	5	6	7 og flere
1960	100,0	0,3	9,1	33,7	27,3	15,2	14,5
1970	100,0	0,7	7,2	35,3	30,6	15,3	10,9
1980	100,0	3,3	12,8	51,0	22,3	6,8	3,8

1) 5-åringene selv er inkludert

Vel 70 prosent av 10-åringene bodde i husholdninger med fire eller fem medlemmer i 1980. Det var fortsatt svært vanlig å tilhøre husholdninger med seks eller flere medlemmer, selv om andelen ble omtrent halvert på 20 år, fra i alt 18 prosent i 1960 mot vel 35 prosent i 1980 (tabell 5).

Tabell 5. Antall personer i 10-åringers husholdninger¹⁾. 1960, 1970 og 1980. Prosent

År	Antall personer i husholdningen						
	I alt	2	3	4	5	6	7 og flere
1960	100,0	0,5	8,7	28,1	27,5	17,3	17,8
1970	100,0	0,6	7,0	27,8	31,8	18,8	14,1
1980	100,0	1,9	8,7	39,6	32,0	11,7	6,1

1) 10-åringene selv er inkludert

15-åringene er noe mer konsentrert rundt husholdningsstørrelsene fire eller fem i 1980 enn tidligere år. Det skyldes først og fremst at færre av dem bor i store husholdninger med seks eller flere medlemmer. Men andelen som bodde i trepersonshusholdninger avtok også. Ellers har fordelingen etter husholdningsstørrelse over tid endret seg lite for denne gruppen. I 1960 bodde 31 prosent av 15-åringene i husholdninger med seks medlemmer eller flere. Andelen avtok fram mot 1980, men fortsatt bodde 22 prosent av dem i så store husholdninger. Til sammenlikning gjaldt det altså for bare vel 10 prosent av 5-åringene samme år.

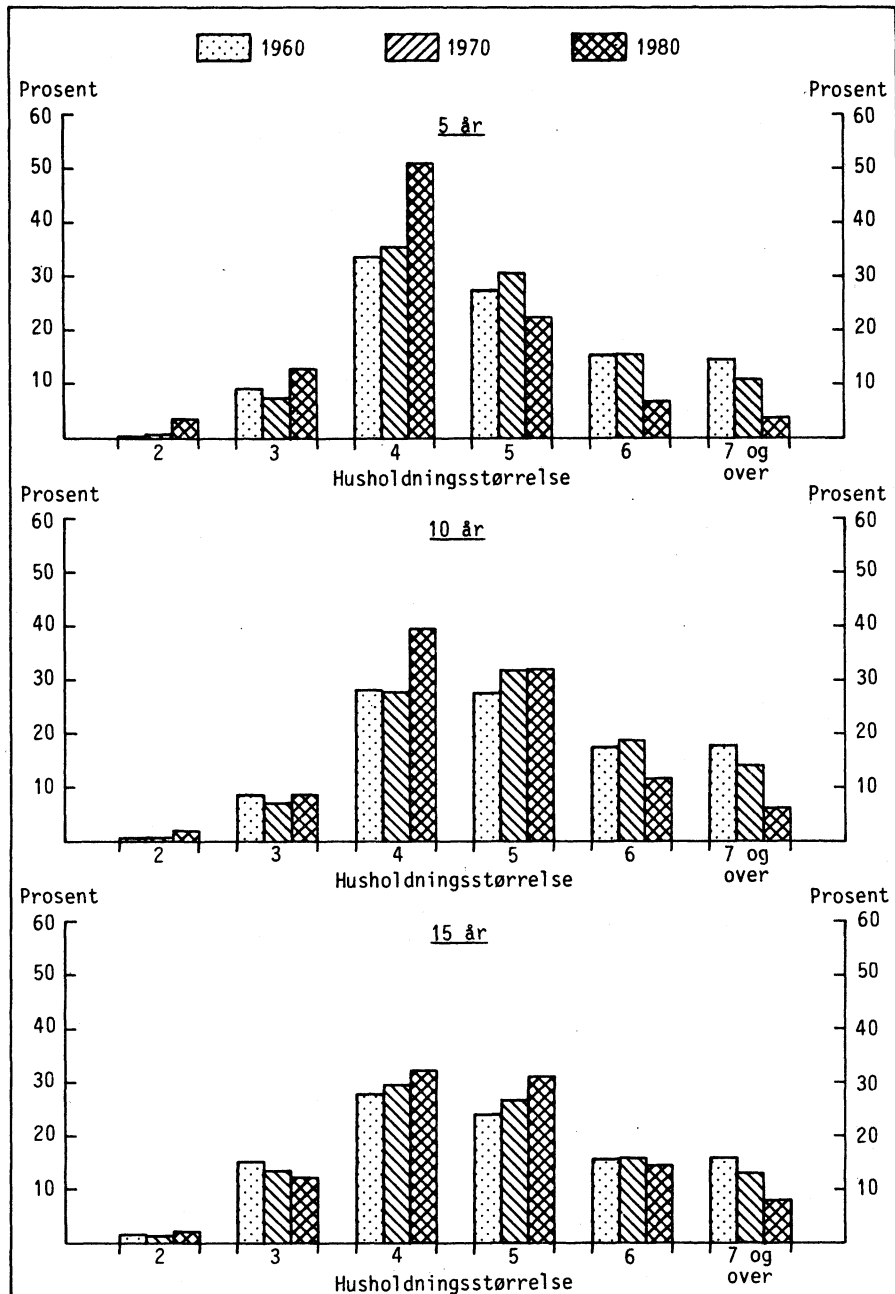
De som var 15 år i 1980 var 5 år i 1970. Fra 1970 til 1980 opplevde denne gruppen svært liten endring m.h.t. fordeling på husholdningsstørrelse. Som 5-åring i 1970 bodde 26 prosent av dem i husholdninger med fem eller flere medlemmer, og i 1980 som 15-åring gjaldt det fortsatt 22 prosent.

Tabell 6. Antall personer i 15-åringers husholdninger¹⁾. 1960, 1970 og 1980. Prosent

År	Antall personer i husholdningen							
	I alt	1	2	3	4	5	6	7 og flere
1960	100,0	:	1,7	15,1	27,8	24,0	15,5	15,9
1970	100,0	0,1	1,4	13,5	29,5	26,7	15,9	13,0
1980	100,0	0,2	2,1	12,2	32,1	31,0	14,3	8,0

1) 15-åringene selv er inkludert

Figur 1. Fem-, ti- og femtenåringer etter antall personer i husholdningen. 1960, 1970 og 1980. Prosent

3.2. Barn har fått færre voksne i husholdningen.

Det mest vanlige for 5- og 10-åringer på alle tellingstidspunktene var å ha to voksne i husholdningen. Dette var enda mer markert i 1980 enn i 1960 og 1970. Voksne i denne sammenhengen er personer i alderen 16 år og over. Det kan i tillegg til foreldre også dreie seg om søsken

eller andre som tilhørte husholdningen. I 1980 hadde 84 prosent av 5 - åringene to voksne i husholdningen (tabell 7) sammenliknet med 72 prosent av dem som var 5 år i 1960. Andelen av 10-årsgruppen med to voksne økte i samme perioden fra om lag 60 prosent til vel 70 (tabell 8).

Tabell 7. Antall personer 16 år og over i 5-åringers husholdninger. 1960, 1970 og 1980. Prosent

Antall personer i husholdningen	1960	1970	1980
I alt	100,0	100,0	100,0
1 voksen	1,0	2,3	6,6
2 voksne	72,4	79,1	83,6
3 voksne	16,4	12,0	5,9
4 voksne eller flere	10,2	6,6	3,9

Både i 1960 og 1970 tilhørte en stor del av barna husholdninger med tre eller flere voksne. Over 26 prosent av 5-åringene i 1960 bodde i slike husholdninger og nesten 38 prosent av 10-åringene. I 1980 gjaldt det for snaut 10 prosent av 5-åringene og 23 prosent av 10-åringene.

Tabell 8. Antall personer 16 år og over i 10-åringers husholdninger. 1960, 1970 og 1980. Prosent

Antall personer i husholdningen	1960	1970	1980
I alt	100,0	100,0	100,0
1 voksen	1,8	2,6	6,5
2 voksne	60,3	65,2	70,2
3 voksne	22,9	20,0	13,7
4 voksne eller flere	15,0	12,2	9,6

Det har skjedd mindre med 15-åringenes fordeling etter antall voksne i husholdningen. Andelen som tilhørte husholdninger med to voksne avtok fra 1970 til 1980, men nedgangen var beskjeden. Vel halvparten av dem bodde med tre eller flere voksne i 1960, omtrent som i 1980. I de aller fleste tilfellene må vi gå ut fra at det dreier seg om eldre søsken som har nådd opp i aldersgruppen 16 år og over (tabell 9).

Tabell 9. Antall personer 16 år og over i 15-åringers husholdninger. 1960, 1970 og 1980. Prosent

Antall personer i husholdningen	1960	1970	1980
I alt	100,0	100,0	100,0
1 voksen	2,8	2,8	4,9
2 voksne	44,7	44,9	41,3
3 voksne	31,8	35,3	34,3
4 voksne eller flere	20,6	17,0	19,4

Andelen av 5- og 10-åringene som bodde i husholdning med bare én voksen økte fra 1960 til 1970. For 15-åringene var andelen den samme i 1970 som i 1960. Ingen av gruppene nådde opp i andeler på 3 prosent eller mer i 1970. Først i 1980 var det blitt noe vanligere. I alt 6,6 prosent av alle 5-åringene i 1980 bodde med bare en voksen og 6,5 prosent av 10-åringene. 15-åringene bodde sjeldnere med bare én voksen i 1980 enn de yngre barna.

3.3. Få barn med bare én voksen i husholdningen.

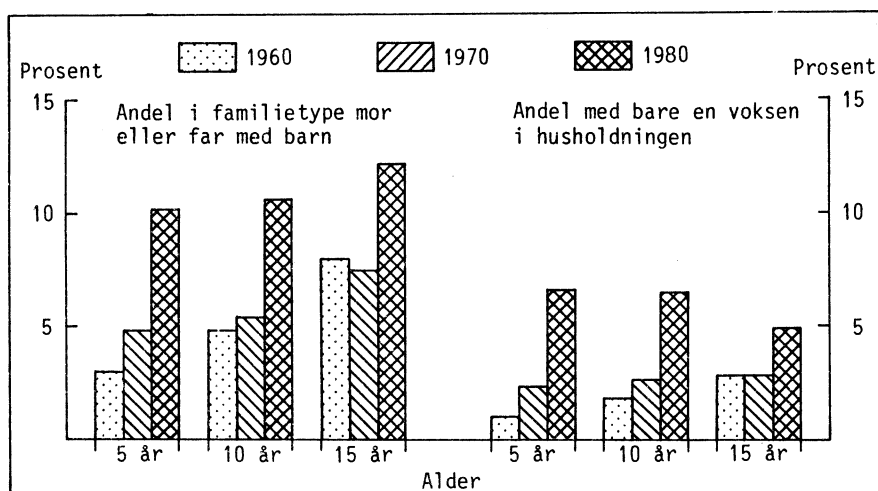
I tillegg til opplysninger om husholdningsstørrelse er barna fordelt etter familietype på de tre tellingstidspunktene. De aller fleste personene i de aldersgruppene vi behandler her, ble gruppert i familietyperen "ektepar med barn". Men andelen i familietyperen "mor eller far med barn" økte mest. Disse familietyperne omfatter mor eller far som ikke er gift, og omfatter både par som lever i ugift samliv og kvinner og menn som ikke lever i samliv. Det er imidlertid høyere andeler av barn og unge som tilhører familietyperne mor eller far med barn enn det er andeler som bor med bare én voksen i husholdningen. (Figur 2). F. eks. ble over 10 prosent av 5-åringene i 1980 gruppert i familietyperen mor med barn, mens bare snaut sju prosent bodde med bare én voksen. Det er likevel i den yngste barnegruppen at samsvaret mellom antallet voksne og familietype stemmer best overens. Det er nesten tre ganger så mange 15-åringene som er gruppert i familietyperen mor eller far med barn som andelen som bor med én voksen. Noe av denne forskjellen kan vi forklare med voksne søsken som hører til i familien og bor i husholdningen, og at barnetallet er lavere i disse familietyperne.

3.4. Barn i husholdningen.

Få 5-åringene var det eneste barnet i husholdningen på de tre tellingstidspunktene. Det gjaldt bare snaut 10 prosent i 1970. Andelen

var høyere i 1960 (12,5 prosent) og hadde økt til 16 prosent i 1980. Fruktbarhetsnedgangen på 1970-tallet førte altså til at en forholdsvis større del av småbarna levde i husholdninger uten andre barn. Men denne økningen er ikke større enn at omtrent like mange av dem som var 5 år i 1960 var i samme situasjon (tabell 10).

Figur 2. Antall 5-, 10- og 15-åringer i familietypen mor eller far med barn og med bare en voksen i husholdningen. 1960, 1970 og 1980. Prosent

De aller fleste 5-åringer har minst ett barn til i husholdningen. Konsentrasjonen om å være ett av to barn økte sterkt fra 1970 til 1980. I 1980 gjaldt det for 56 prosent av alle 5-åringer. Det var imidlertid slett ikke uvanlig å være ett av tre barn heller, selv om andelene var høyere både i 1960 og 1970. Nesten 22 prosent av denne aldersgruppe var ett av tre barn i husholdningen i 1980.

I tråd med den generelle fruktbarhetsnedgangen ble det mer sjelden å tilhøre en stor barneflokk. Knapt sju prosent av 5-åringene i 1980 var ett av fire eller flere barn i aldersgruppen under 16 år, mot nærmere 20 prosent av dem som var 5 år i 1960 og 1970.

I 1980 var det mindre vanlig for et barn på 10 år å være det eneste barnet i husholdningen enn i 1960 og 1970, men endringene over tid er små (tabell 11).

Også for de på 10 år er det blitt vanligere fra 1970 til 1980 å være ett av to barn, og det er langt vanligere å være ett av tre barn enn det var for 5-åringene.

Tabell 10. Antall barn i 5-åringers husholdninger¹⁾. 1960, 1970 og 1980. Prosent

Antall barn	1960	1970	1980
I alt	100,0	100,0	100,0
1 barn	12,5	9,6	15,5
2 barn	41,2	40,7	56,0
3 barn	27,7	30,8	21,9
4 barn	11,6	12,7	5,0
5 barn eller flere	7,0	6,2	1,6

1) 5-åringene er inkludert

Tabell 11. Antall barn i 10-åringers husholdninger¹⁾. 1960, 1970 og 1980. Prosent

Antall barn	1960	1970	1980
I alt	100,0	100,0	100,0
1 barn	17,2	15,6	14,7
2 barn	35,6	33,3	47,3
3 barn	26,3	29,2	28,6
4 barn	12,8	14,4	7,1
5 barn eller flere	8,0	7,5	2,3

1) 10-åringene er inkludert

De unge på 15 år var litt oftere det eneste barnet under 16 år i 1980 enn hva de på 15 år opplevde i 1960 og 1970, men endringen over tid er liten. Andelen som var ett av to barn har økt noe over tid, og andelen som var ett av tre barn har holdt seg på snaut 20 prosent (tabell 12).

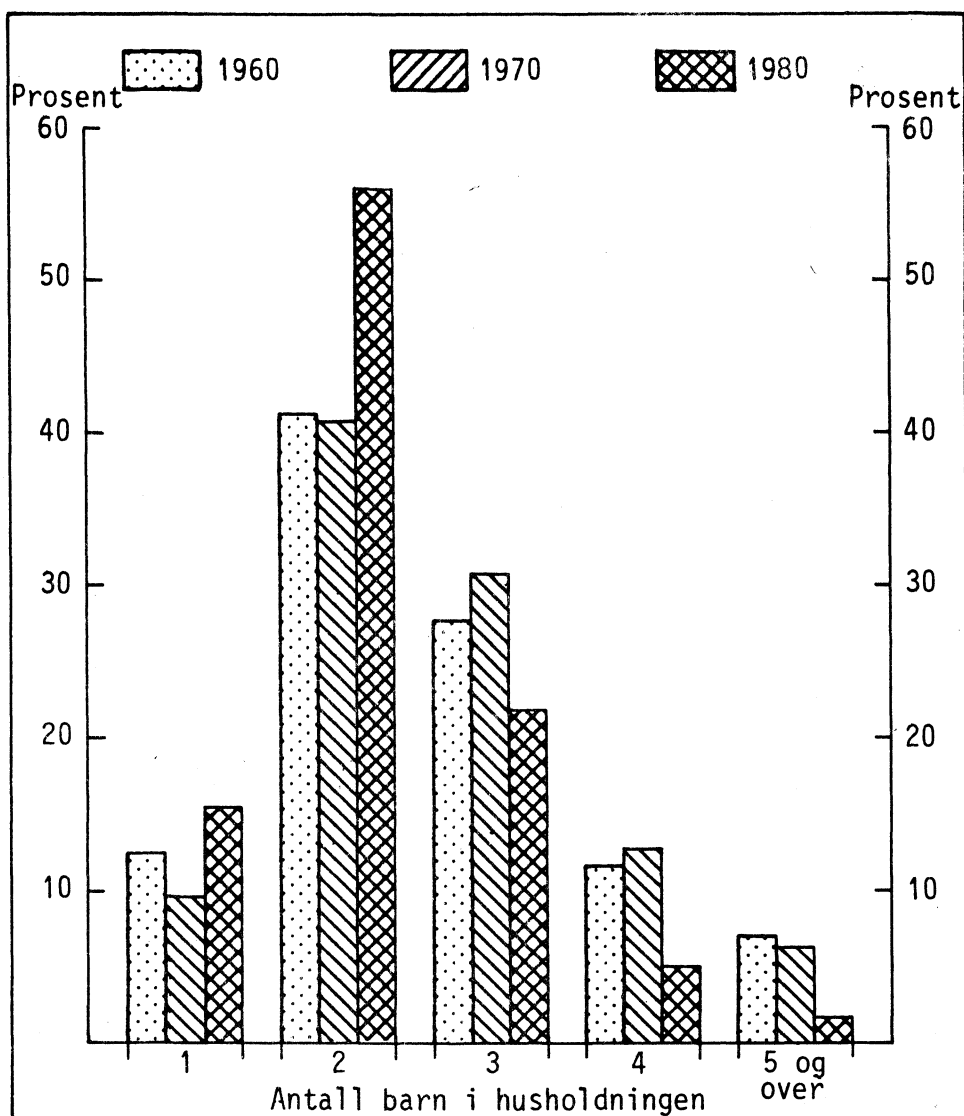
Tabell 12. Antall barn i 15-åringers husholdninger¹⁾. 1960, 1970 og 1980. Prosent

Antall barn	1960	1970	1980
I alt	100,0	100,0	100,0
1 barn	35,6	35,1	38,1
2 barn	32,3	31,7	35,8
3 barn	18,4	19,3	19,0
4 barn	8,5	9,0	5,4
5 barn eller flere	5,1	4,9	1,7

1) 15-åringene er inkludert

Figur 3. Antall barn i 5-åringers husholdninger. 1960, 1970 og 1980. Prosent

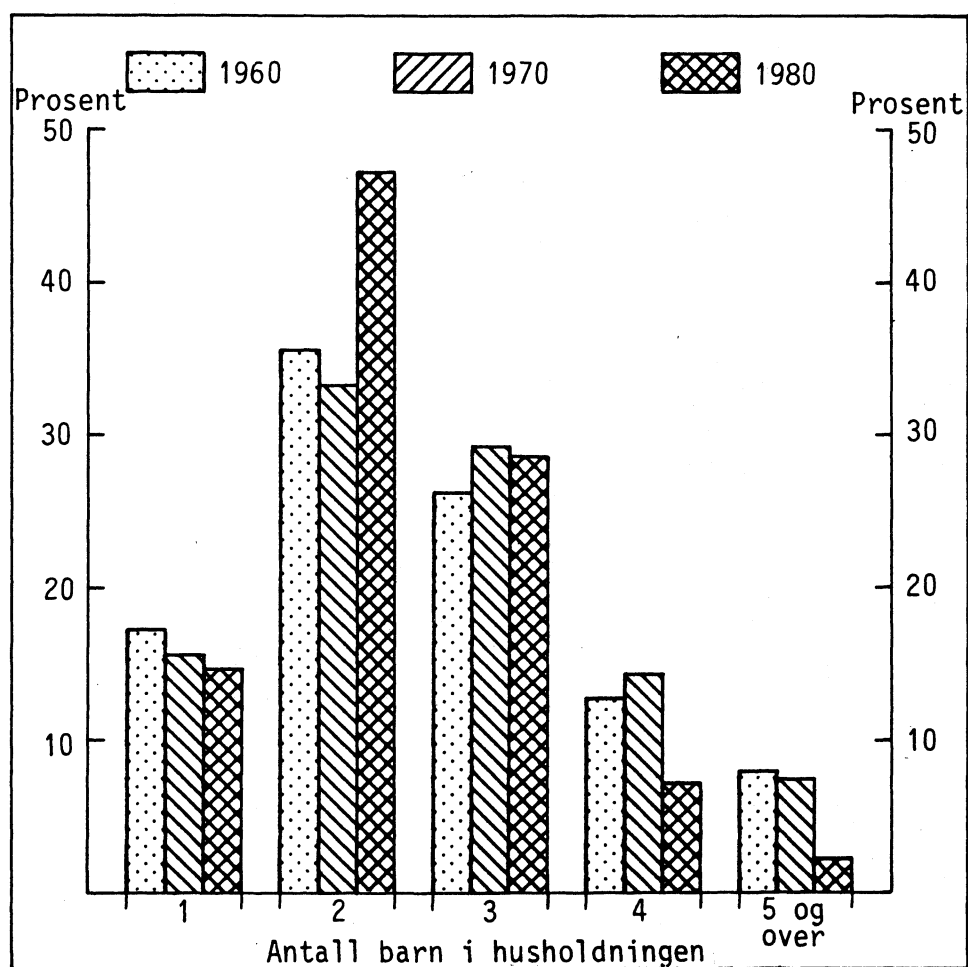

I tillegg til totalt barnetall har vi mulighet for å undersøke hvordan de øvrige barna i husholdningen fordeler seg etter alder. Barn er delt i to aldersgrupper, 0-6 år og 7-15 år.

Et flertall av 5-åringene i 1980 var eneste barn i alderen 0-6 år i husholdningen. Både i 1960 og 1970 var andelen lavere. 5-åringene i 1980 hadde altså sjeldnere søsken på samme alderstrinn eller yngre enn samme aldersgruppe hadde i 1960 og 1970 (tabell 13).

Det var like vanlig å være ett av to barn i aldersgruppen 0-6 år i 1980 som på de tidligere tellingstidspunktene, mens betydelig færre var ett av tre eller flere småbarn. Det gjaldt bare 15 prosent av 5-åringene i 1980 sammenliknet med 15 prosent i 1960.

Figur 4. Antall barn i 10-åringers husholdninger. 1960, 1970 og 1980. Prosent

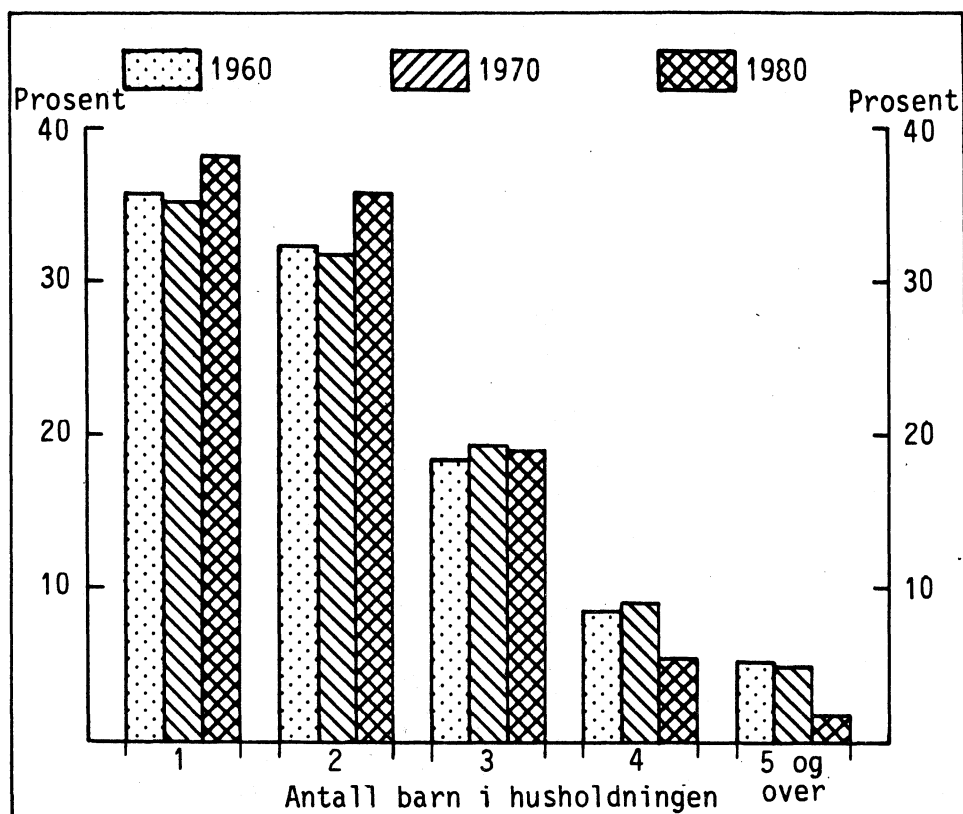
Tabell 13. Antall barn 0-6 år i 5-åringers husholdninger¹⁾. 1960, 1970 og 1980. Prosent

Antall barn 0-6 år	1960	1970	1980
I alt	100,0	100,0	100,0
1 barn	46,2	44,1	55,4
2 barn	38,5	40,3	39,3
3 barn eller flere	15,3	15,6	5,3

1) 5-åringene selv er inkludert

Nesten halvparten av 5-åringene bodde i husholdninger uten andre skolebarn i 1980. Andelene var noe lavere på de to tidligere tellingstidspunktene. Av de som hadde skolebarn i husholdningen var det flest som hadde ett (tabell 14).

Figur 5. Antall barn i 15-åringers husholdninger. 1960, 1970 og 1980. Prosent

Tabell 14. Antall barn 7-15 år i 5-åringers husholdninger. 1960, 1970 og 1980. Prosent

Antall barn 7-15 år	1960	1970	1980
I alt	100,0	100,0	100,0
0 barn	42,9	42,8	48,2
1 barn	33,6	31,4	36,3
2 barn	15,9	17,5	12,4
3 barn eller flere	7,5	8,3	3,1

En tredjedel av 10-åringene i 1980 hadde småbarn (0-6 år) i husholdningen sammenliknet med nesten halvparten i 1960 og 1970. Det ble altså mindre vanlig for 10-åringene å ha småsøsken i denne perioden (tabell 15).

Det ble noe mer alminnelig for 10-åringene å være ett av to barn i skolealder i husholdningen (tabell 16). I 1960 gjaldt det for 44

prosent og i 1980 for 52 prosent. I 1960 og 1970 var hver fjerde 10-åring ett av tre eller flere barn i skolealder i husholdningen, og selv i 1980 gjaldt dette for hver femte 10-åring (tabell 16).

Tabell 15. Antall barn 0-6 år i 10-åringers husholdninger. 1960, 1970 og 1980. Prosent

Antall barn 0-6 år	1960	1970	1980
I alt	100,0	100,0	100,0
0 barn	53,8	54,0	66,9
1 barn	33,1	33,8	28,4
2 barn	10,4	10,1	4,2
3 barn eller flere	2,7	2,1	0,5

Tabell 16. Antall barn 7-15 år i 10-åringers husholdninger¹⁾. 1960, 1970 og 1980. Prosent

Antall barn 7-15 år	1960	1970	1980
I alt	100,0	100,0	100,0
1 barn	31,9	27,0	27,6
2 barn	44,0	46,5	52,1
3 barn eller flere	24,0	26,5	20,3

1) 10-åringene er inkludert

Andelen av 15-åringene som hadde søsken i aldersgruppen 0-6 år lå på vel 23 prosent både i 1960 og 1970, men gjaldt bare 12 prosent i 1980. Av dem med søsken i denne aldersgruppen hadde de fleste bare ett på alle tellingstidspunktene (tabell 17).

Tabell 17. Antall barn 0-6 år i 15-åringers husholdninger. 1960, 1970 og 1980. Prosent

Antall barn 0-6 år	1960	1970	1980
I alt	100,0	100,0	100,0
0 barn	76,2	76,8	88,1
1 barn	18,5	19,0	10,6
2 barn	4,3	3,5	1,1
3 barn eller flere	0,9	0,7	0,1

De fleste 15-åringene, nesten 60 prosent, hadde søsken i alderen 7-15 år. Det gjaldt på alle tre tidspunktene, og endringene i perioden var små. Det var litt vanligere i 1980 enn tidligere med bare ett søsken i denne aldersgruppen, men selv i 1980 var over 20 prosent av 15-åringene ett av tre barn i skolealder i husholdningen.

Tabell 18. Antall barn 7-15 år i 15-åringers husholdninger¹⁾. 1960, 1960, 1970 og 1980. Prosent

Antall barn 7-15 år	1960	1970	1980
I alt	100,0	100,0	100,0
1 barn	41,8	40,1	41,2
2 barn	36,5	36,7	38,2
3 barn eller flere	21,7	23,2	20,6

1) 15-åringene er inkludert

3.5. Kombinasjon av barn og voksne i husholdningen.

Mens omtrent en tredel av alle 5-åringene i 1960 og 1970 bodde i husholdninger som totalt omfattet to voksne og to barn, var denne andelen økt til nesten halvparten i 1980 (tabell 19). Parallelt med denne utviklingen er det som før nevnt blitt mindre vanlig å ha mange søsken. Vel tre prosent av de på 5 år i 1980 var eneste barn i husholdning med bare en voksen. Både i 1960 og 1970 var det under 1 prosent som tilhørte slike husholdninger.

Tabell 19. Antall voksne og barn i 5-åringers husholdninger¹⁾. 1960, 1970 og 1980. Prosent

Antall barn	1960				1970				1980			
	Antall voksne				Antall voksne				Antall voksne			
	I alt	1	2	3 ²⁾	I alt	1	2	3 ²⁾	I alt	1	2	3 ²⁾
I alt	100,0	1,0	72,4	26,6	100,0	2,3	79,5	18,2	100,0	6,7	83,5	9,8
1 barn	12,5	0,3	8,7	3,5	9,5	0,6	6,2	2,7	15,8	3,4	10,4	2,0
2 barn	41,2	0,4	31,3	9,5	40,7	0,9	33,4	6,4	55,8	2,4	49,2	4,2
3 barn ²⁾	46,3	0,3	32,4	13,6	49,8	0,8	39,9	9,1	28,4	0,9	23,9	3,6

1) 5-åringene er inkludert 2) gjelder 3 eller flere

Utviklingen mellom 1960 og 1980 gikk i samme retning for dem på 10 år som for 5-åringene. Nesten 35 prosent av dem bodde i husholdninger som

bestod av to voksne og to barn i 1980. I 1960 og 1970 var denne kombinasjonen mindre vanlig og omfattet bare 22 prosent (tabell 20). Andelen av dem som tilhørte husholdninger med to voksne og tre eller flere barn var 30 prosent både i 1980 og 1960. I 1970 var andelen klart høyere og avspeiler de høye fruktbarhetsratene på slutten av 1950- og begynnelsen av 1960-tallet.

Tabell 20. Antall voksne og barn i 10-åringers husholdninger¹⁾. 1960, 1970 og 1980. Prosent

Antall barn	1960				1970				1980			
	Antall voksne				Antall voksne				Antall voksne			
	I alt	1	2	3 ²⁾	I alt	1	2	3 ²⁾	I alt	1	2	3 ²⁾
I alt	100,0	1,8	60,3	37,9	100,0	2,7	65,1	32,2	100,0	6,5	70,2	23,3
1 barn	17,2	0,5	7,9	8,8	15,6	0,6	5,8	9,2	15,0	1,9	5,5	7,6
2 barn	35,7	0,7	22,5	12,5	33,4	1,0	21,6	10,8	47,2	3,1	34,8	9,3
3 barn ²⁾	47,1	0,6	29,9	16,6	51,0	1,1	37,7	12,2	37,8	1,5	29,9	6,4

1) 10-åringene er inkludert 2) gjelder 3 eller flere

Det er langt større spredning i sammensetningen av 15-åringenes husholdninger enn hva som er tilfelle for de yngre aldersgruppene (tabell 21). Det henger sammen med at grensen mellom barn og voksen går mellom 15 og 16 år. Mange av 15-åringene vil ha søsken som i tabellen blir regnet som voksne. Det er hovedforklaringen på at så mange på dette alderstrinnet bor i husholdninger med flere enn to voksne. Det er blitt litt vanligere å være den eneste under 16 år kombinert med bare en voksen, men det gjelder likevel svært få i 1980. Å være eneste under 16 år med to voksne i husholdningen ble også litt mindre vanlig.

Tabell 21. Antall voksne og barn i 15-åringers husholdninger¹⁾. 1960, 1970 og 1980. Prosent

Antall barn	1960				1970				1980			
	Antall voksne				Antall voksne				Antall voksne			
	I alt	1	2	3 ²⁾	I alt	1	2	3 ²⁾	I alt	1	2	3 ²⁾
I alt	100,0	2,9	44,7	52,4	100,0	2,7	45,0	52,3	100,0	4,9	41,3	53,8
1 barn	35,7	1,7	14,3	19,7	35,6	1,3	12,5	21,8	38,6	2,2	10,4	26,0
2 barn	32,3	0,8	15,1	16,4	31,5	0,8	14,4	16,3	35,6	1,8	15,4	18,4
3 barn ²⁾	32,0	0,4	15,3	16,3	32,9	0,6	18,1	14,2	25,8	0,9	15,5	9,4

1) 15-åringene er inkludert 2) gjelder 3 eller flere

4. MELLOMALDRENE'S HUSHOLDNINGER.

4.1. Husholdningsstørrelse.

Mellomalldrene er her representert ved fire alderstrinn, folk på 25 år, 35 år, 45 år og 55 år. Disse alderstrinnene har fulgt et noe annet utviklingsmønster m.h.t. husholdningsstørrelse over tid enn barne- og ungdomsgruppen.

I løpet av perioden ble det langt flere 25-åringar som bodde alene eller i topersonshusholdningar. Andelen som bodde alene økte fra vel tre prosent i 1960 til nesten 13 prosent i 1980, mens andelen i topersonshusholdningar økte fra 12 til 20 prosent i samme periode. Stadig færre tilhørte store husholdningar, fra 1960 til 1980 ble andelen i husholdningar med fem eller flere medlemmer redusert fra 30 til 11 prosent (tabell 22).

De som var 25 år i 1980 ble født i 1955. I 1960 var dette fødselskullet 5 år og de var 15 år i 1970. På begge disse aldersstrinnene tilhørte rundt 55 prosent av denne kohorten husholdningar med fem eller flere medlemmer. I 1980, som 25-åringar, bodde bare snaut 12 prosent av dem i så store husholdningar.

Tabell 22. Alderstrinnene 25, 35, 45 og 55 år etter antall personer i husholdningen. 1960, 1970 og 1980. Prosent

Alder	År	Føds- elsår	Antall personer i husholdningen							
			I alt	1	2	3	4	5	6	7 og flere
25 år	1960	1935	100,0	3,2	12,2	29,2	25,7	14,1	7,4	8,2
	1970	1945	100,0	6,6	16,1	32,3	27,2	10,8	4,1	2,9
	1980	1955	100,0	12,8	20,3	31,6	23,4	7,3	2,6	2,0
35 år	1960	1925	100,0	2,5	9,5	20,5	31,6	19,9	9,3	6,7
	1970	1935	100,0	3,5	7,5	14,4	31,8	25,4	11,5	5,8
	1980	1945	100,0	6,9	8,2	15,2	41,1	21,2	5,5	1,9
45 år	1960	1915	100,0	3,2	12,4	20,8	27,0	18,3	9,9	8,5
	1970	1925	100,0	4,5	12,8	20,4	28,3	18,9	9,2	5,9
	1980	1935	100,0	6,6	11,1	18,0	30,2	21,0	8,8	4,3
55 år	1960	1905	100,0	6,6	27,8	26,9	18,4	10,3	5,2	4,7
	1970	1915	100,0	8,4	32,1	28,6	17,3	8,0	3,3	2,2
	1980	1925	100,0	10,6	33,9	27,8	16,6	7,0	2,6	1,5

Det ble mindre alminnelig å leve i store husholdninger også for aldersgruppene 35, 45 og 55 år. Likevel bodde vel 40 prosent av 35-åringene i husholdninger med fire medlemmer i 1980 og nesten 29 prosent i husholdninger med fem eller flere medlemmer samme år. Flest 35-åringene i store husholdninger var det i 1970. Det er fødselskullet fra 1935 som var 35 år i 1970. Fra andre undersøkelser vet vi at kvinner født på 1930-tallet fikk flere barn enn kullene født før og etter (NOU 1984:26). Dette høye barnetallet slår ut i spesielt store husholdninger for dem som er 25 år i 1960 og 35 år i 1970. Som 45-åringene i 1980 har ikke dette kullet spesielt store husholdninger i forhold til kullene født i 1915 og 1925 (tabell 22), fordi de fleste av barna da hadde flyttet hjemmefra.

Av de fødselskullene vi har opplysninger om, er det kullet fra 1935 som i minst utstrekning bodde alene ved 25 års alder. Bare tre prosent gjorde det, mot sju prosent av 1945-kohorten og 13 prosent av 1955-kohorten.

Blant 55-åringene ble det langt mer alminnelig å bo alene eller i topersonshusholdninger i denne perioden. Andelen i en eller topersonshusholdninger var 34 prosent i 1960 og hadde økt til 44 prosent i 1980. Jo yngre fødselskull, jo flere bor alene. Mens bare snaut sju prosent av fødselskullet fra 1905 bodde alene ved 55 års alder, var andelen vel åtte prosent ved samme alder for dem som var født i 1915 og 11 prosent av fødselskullet fra 1925. Men flertallet av 55-åringene bodde også i 1980 i husholdninger med tre eller flere medlemmer. Det var nesten like vanlig å bo i trepersonshusholdninger som bare å være to. Mange tilhørte også husholdninger med fire eller flere medlemmer. Det gjaldt for 39 prosent i 1960 og 28 prosent i 1980.

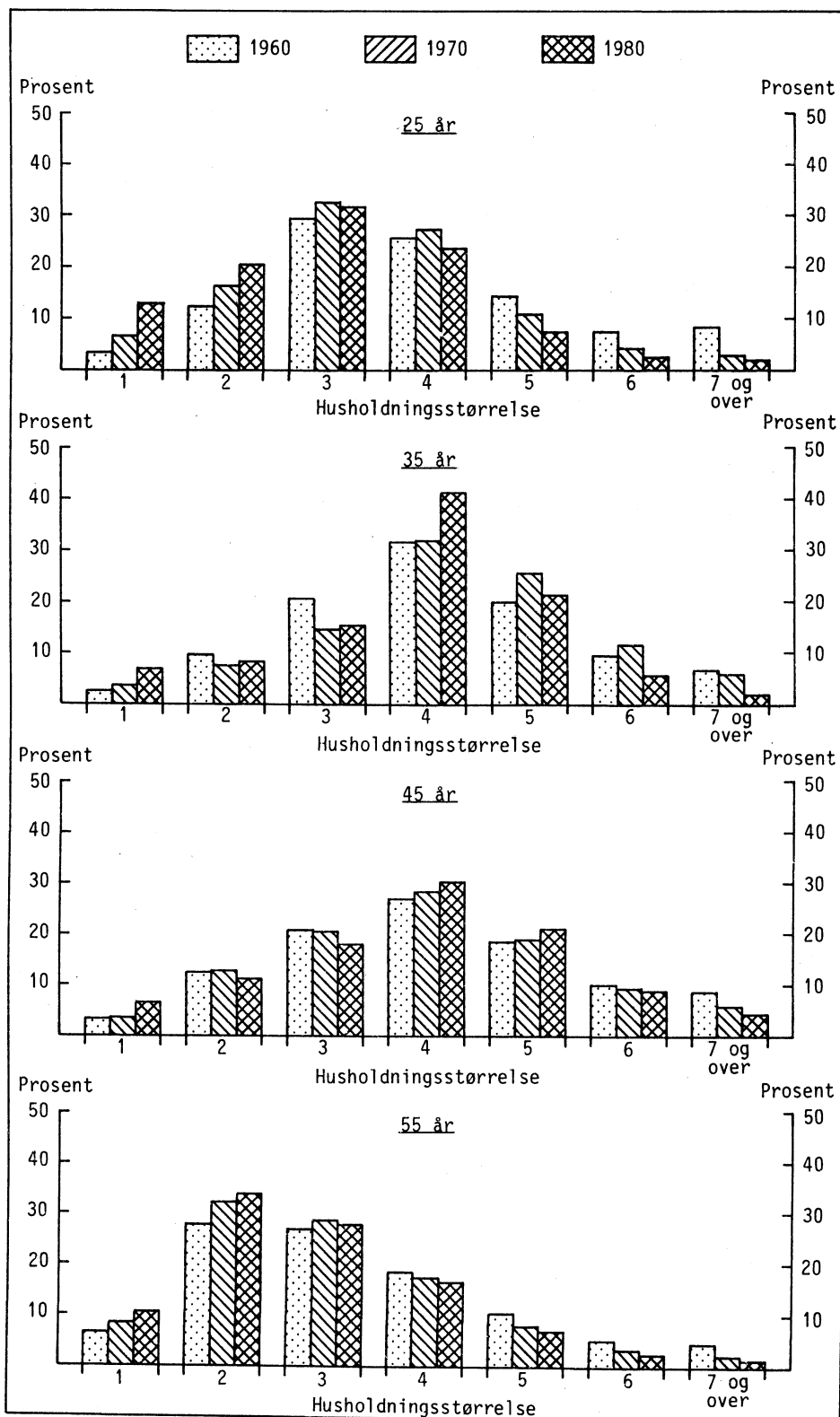
4.2. Få voksne i samme husholdning.

I 1960 var det svært uvanlig å være den eneste over 16 år i husholdningen. Det gjaldt for alle vi har med her (tabell 23). Andelen økte mellom 1960 og 1970, men selv i 1970 gjaldt det svært få. Først i 1980 var andelen kommet opp i 15 prosent for 25-åringene og 10 prosent for dem på 35 og 55 år. Både i 1960 og 1970 var det færrest av 35-åringene som bodde alene, mens det gjaldt 45-åringene i 1980.

Omtrent halvparten av 25-åringene i 1960 var én av to voksne i husholdningen. De fleste av disse bodde trolig i et parforhold, selv om noen også delte husholdning med en av foreldrene. Andelen i topersonshusholdninger økte til 62 prosent i 1970, men avtok til 55 pro-

Figur 6. Alderstrinnene 25, 35, 45 og 55 år etter antall personer i husholdningen. 1960, 1970 og 1980. Prosent

sent i 1980. Andelen som bodde i husholdninger som omfattet minst tre voksne avtok fra nesten 50 prosent i 1960 til nesten 30 prosent i 1980. I 1960 fordelte altså 25-åringene seg omtrent med halvparten i husholdninger med to voksne og halvparten i husholdninger med flere voksne. De bodde altså enten i parforhold eller hjemme hos foreldrene. Det var uvanlig å bo for seg selv. I 1980 bodde de i litt større grad i parforhold, og det var blitt mer vanlig å bo for seg selv framfor å fortsatt bo hjemme hos foreldrene.

Tabell 23. Alderstrinnene 25, 35, 45 og 55 år etter antall personer 16 år og over i husholdningen. 1960, 1970 og 1980. Prosent

Alder	År	Fødsels- år	Antall personer i husholdningen					
			I alt	1	2	3	4	5 og flere
25 år	1960	1935	100,0	3,5	48,5	18,3	15,7	14,1
	1970	1945	100,0	7,4	62,0	14,0	10,1	6,5
	1980	1955	100,0	15,4	55,3	12,1	10,4	6,8
35 år	1960	1925	100,0	3,2	69,9	15,8	7,2	4,0
	1970	1935	100,0	4,8	78,0	12,1	3,7	1,4
	1980	1945	100,0	10,0	76,5	10,2	2,5	0,8
45 år	1960	1915	100,0	3,8	41,3	33,0	15,1	6,8
	1970	1925	100,0	5,2	38,6	35,0	16,1	5,1
	1980	1935	100,0	7,5	28,5	32,0	23,5	8,4
55 år	1960	1905	100,0	6,9	36,9	30,4	16,3	9,5
	1970	1915	100,0	8,7	38,3	31,4	15,4	6,3
	1980	1925	100,0	10,8	38,3	29,8	15,1	6,0

Andelen av 35- og 45-åringene som var den eneste over 16 år i husholdningen økte også noe, men i disse aldersgruppene var konsentrasjonen om å være én av to voksne markert, særlig for dem på 35 år. Det gjaldt for 70 prosent i 1960 og nærmere 80 prosent i 1970 og 1980. Nedgangen i giftermålsratene på 1970-tallet slo altså bare ut for de som var yngre.

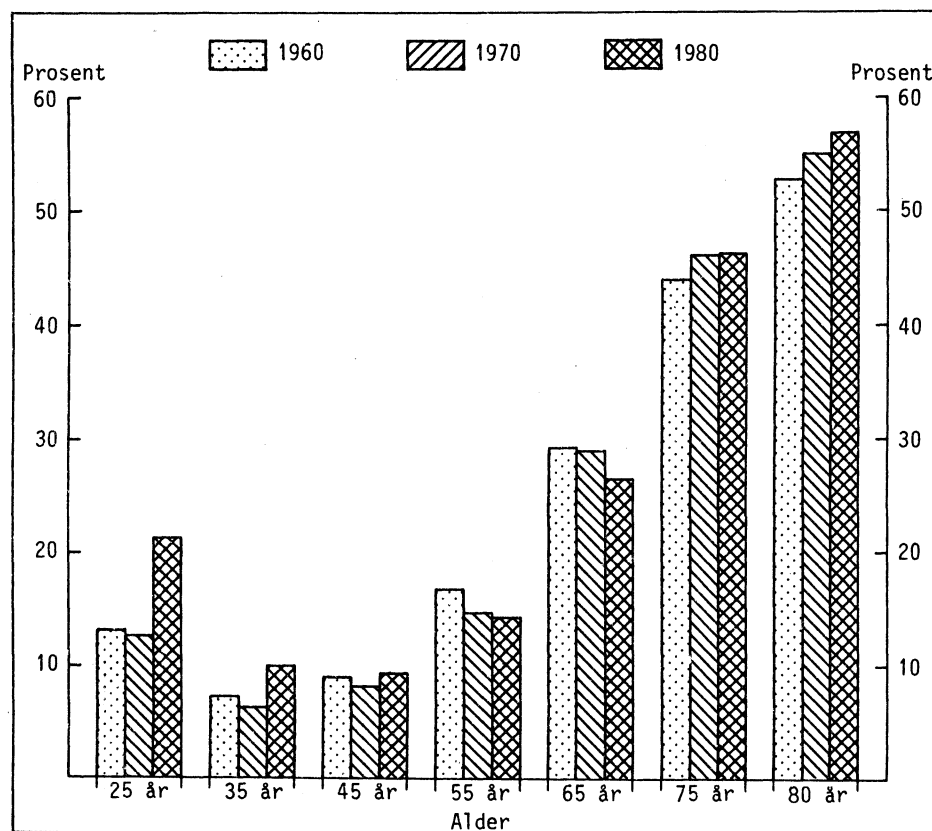
4.3. Flere enslige bodde alene i 1980 enn i 1960.

Det er selvfølgelig grunn til å regne med at fordelingen på ulike husholdningsstørrelser har sammenheng med ekteskapelig status. Er det f.eks. slik at flere bor alene fordi det er blitt flere som ikke er gift? Det viser seg at fra 1960 til 1970 avtok andelen enslige. Endringen i giftermålsmønsteret med økende giftermålsalder og nedgang

i det årlige tallet på giftermål, førte til at antall enslige i de yngre aldersgruppene økte på 1970-tallet. Enslig i denne sammenheng er definert som ugift eller før-gift. De som var 55 år i 1980 er ikke preget av endringen i giftermålsratene i perioden siden de av dem som giftet seg stort sett gjorde det før nedgangen satte inn. Det framgår også av figur 7 som viser at færre av 55-åringene er gruppert i familietyper enslig i 1980 enn i 1960 og 1970. For de yngre alderstrinnene økte andelen enslige fra 1970 til 1980, mest for de yngste. Det er likevel bare vel 20 prosent med familietyper enslig av 25-åringene i 1980.

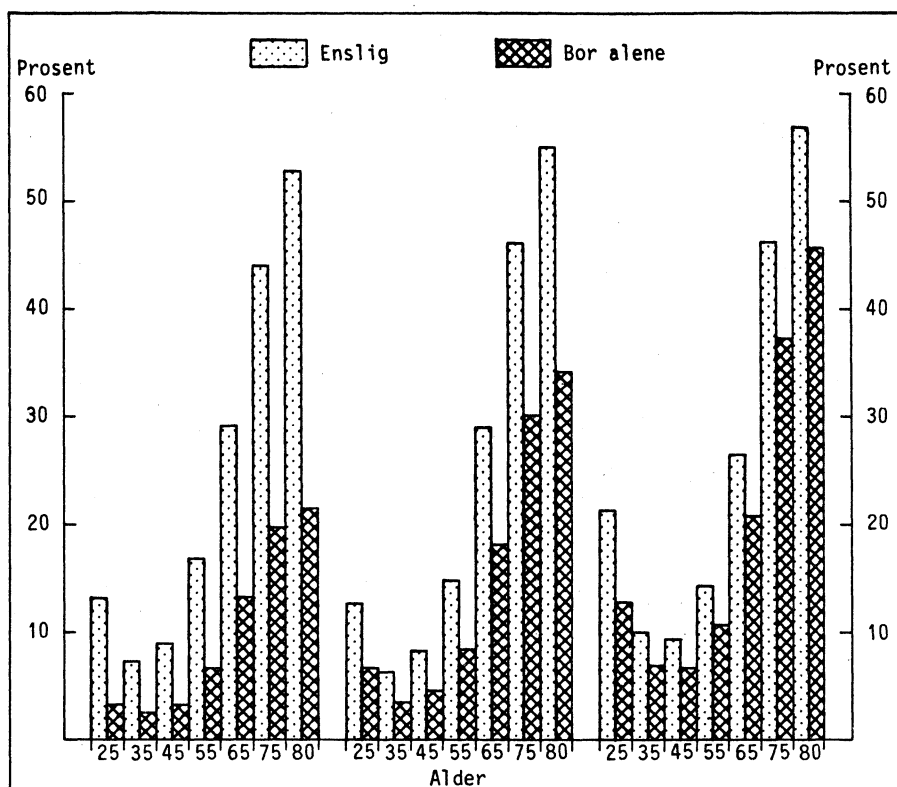
Personer som er gruppert i familietyper enslig, bor ikke nødvendigvis alene. En husholdning kan omfatte flere familie-enheter, f.eks. samboere som blir regnet som to familier, eldre som bor sammen med voksne barn, to voksne søsken som bor sammen o.l. Andelen som bor alene, hvor det altså er bare en person i husholdningen, kan derfor ha en annen fordeling enn fordelingen etter familietype slik den framkommer i figur 7. Mens andelen med familietype enslig forandret seg forholdsvis lite fra et tellingstidspunkt til neste, økte andelen

Figur 7. Alderstrinnene 25 år og over med familietype enslig (ugift eller før-gift). 1960, 1970 og 1980. Prosent

av årskullene som bodde alene i husholdningen sterkt i perioden (figur 8). De som bodde alene utgjorde mindre enn halvparten av andelen som var enslig i 1960. I 1980 var det blitt langt bedre samsvar mellom andelen som bodde alene og andelen med familietype enslig. Dette skjedde på tross av at det ble mer vanlig med samliv uten vigsel i perioden.

Figur 8. Alderstrinnene 25 år og over med familietype enslig (ugift eller før-gift) og som bor alene. 1960, 1970 og 1980. Prosent

4.4. Barn i voksnes husholdninger.

Av de fire alderstrinnene som er valgt ut her, var det på alle tidspunkter flest 35-åringene som hadde barn i husholdningen (figur 9 og tabell 24). 1970 var det f. eks. bare 17 prosent av folk i denne alderen som ikke hadde barn i husholdningen. Det er også 35-åringene som har flest barn i husholdningen på alle tre tellingstidspunktene, men hvor mange barn det dreier seg om varierer med tidspunkt. I alt 37 prosent av 35-åringene hadde tre eller flere barn i husholdningen i 1970, og over 13 prosent hadde fire eller flere. Det er større andeler enn både i 1960 og 1980, og har selvfølgelig sammenheng med de høye barnetallene kvinner født på 1930-tallet fikk.

Fruktbarhetsnedgangen i perioden førte til endringer i barnetall i 25-åringenes husholdninger. Mens rundt 60 prosent av dem som var 25 år i 1960 og 1970 hadde barn i husholdningen, gjaldt det under halvparten i 1980. Over åtte prosent av 25-åringene i 1960 levde i husholdninger med tre eller flere barn mot bare vel to prosent i 1980.

Stadig færre 55-åringer har barn i husholdningen; entredjedel i 1960 og 16 prosent i 1980.

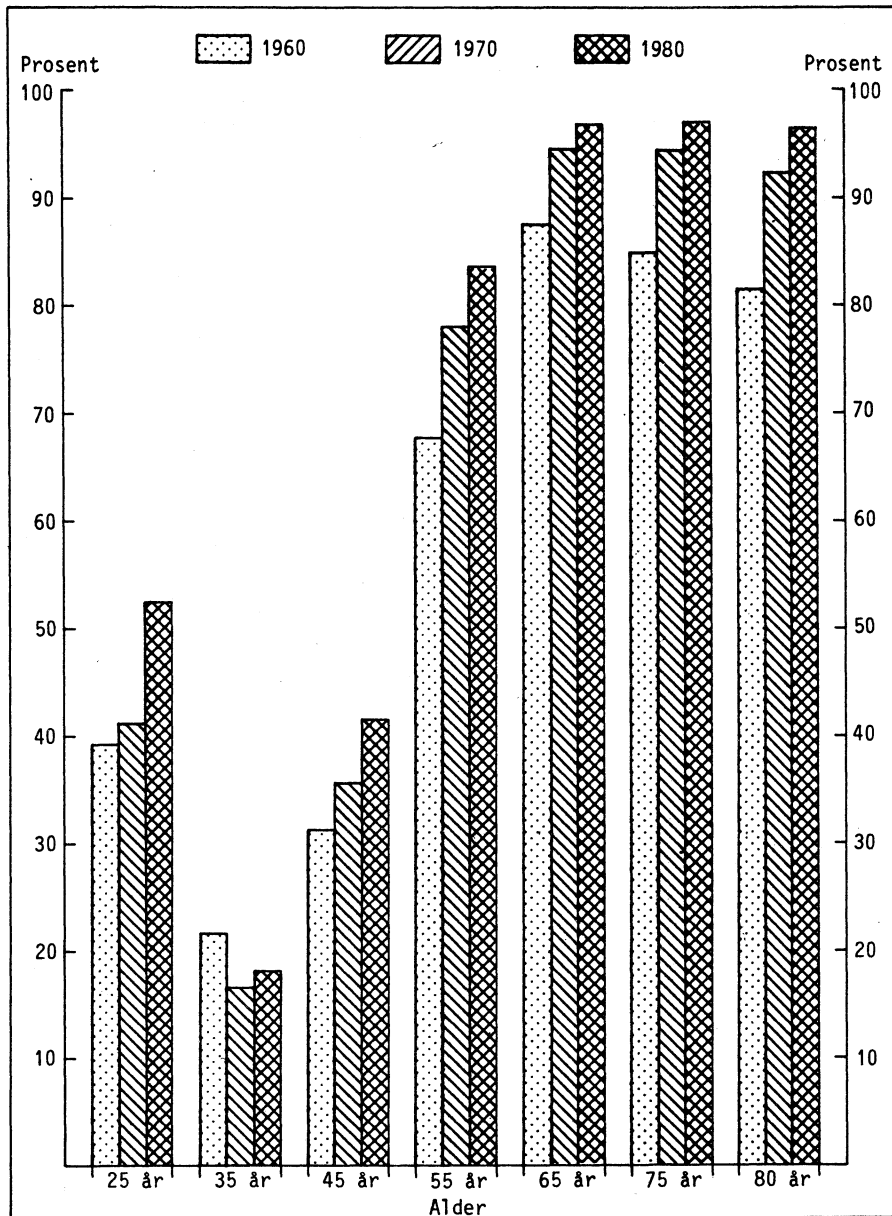
Tabell 24. Alderstrinnene 25, 35, 45 og 55 år etter antall barn i husholdningen. 1960, 1970 og 1980. Prosent

Alder	År	Fødsels- år	Antall barn i husholdningen						
			I alt	0	1	2	3	4	5 og flere
25 år	1960	1935	100,0	39,2	31,5	21,0	6,2	1,5	0,6
	1970	1945	100,0	41,1	30,0	21,9	5,7	1,1	0,2
	1980	1955	100,0	52,5	28,7	16,5	2,0	0,2	0,1
35 år	1960	1925	100,0	21,6	20,6	32,1	16,9	6,2	2,7
	1970	1935	100,0	16,6	13,6	32,4	24,0	9,7	3,7
	1980	1945	100,0	18,1	15,4	42,2	19,5	3,9	0,9
45 år	1960	1915	100,0	31,3	29,2	23,7	10,3	3,7	1,8
	1970	1925	100,0	35,6	28,8	21,7	9,4	3,1	1,3
	1980	1935	100,0	41,6	32,3	18,7	5,7	1,4	0,4
55 år	1960	1905	100,0	67,7	21,8	7,1	2,3	0,7	0,4
	1970	1915	100,0	78,0	16,2	4,2	1,2	0,3	0,2
	1980	1925	100,0	83,6	13,0	2,6	0,6	0,1	-

Økende alder ved første fødsel utover på 1970-tallet førte til at bare 42 prosent av 25-åringene hadde småbarn i husholdningen i 1980 mot 55 prosent i 1970 (tabell 25). Mens en fjerdedel av dem som var 25 år i 1970 hadde to eller flere småbarn i husholdningen var den tilsvarende andelen i 1980 bare 15 prosent.

De som var 35 år i 1980 hadde fått barna sine tidligere i livet enn 35-åringene i 1960 og 1970 hadde. Derfor var det 58 prosent av dem som ikke hadde småbarn i 1980 mot bare vel 40 prosent i de tidligere årene. Tilsvarende var det bare ni prosent av 45-åringene i 1980 som hadde småbarn i husholdningen mot nesten en fjerdedel av samme aldersgruppe i 1960. For 55-åringene var det ikke vanlig med småbarn i husholdningen på noe tidspunkt, og andelen har avtatt over tid. I 1980 var det bare to prosent av aldersgruppen som hadde småbarn i husholdningen.

Figur 9. Alderstrinnene 25 år og over uten barn i husholdningen. 1960, 1970 og 1980. Prosent

I 1960 hadde over 60 prosent av 45-åringene skolebarn i husholdningen og nesten 30 prosent hadde to eller flere skolebarn (tabell 26). I 1980 var andelen h.h.v. 56 og 22 prosent. På dette tidspunktet var det vanligst for 35-åringene å ha skolebarn i husholdningen, nesten 70 prosent av dem hadde det og over 40 prosent hadde minst to barn i skolealder i husholdningen.

Bare 15 prosent av 55-åringene i 1980 hadde skolebarn i husholdningen sammenliknet med nesten 30 prosent i 1960.

Tabell 25. Alderstrinnene 25, 35, 45 og 55 år etter antall barn 0-6 år i husholdningen. 1960, 1970 og 1980. Prosent

Alder	År	Antall barn i husholdningen				
		I alt	0	1	2	3 og flere
25 år	1960	100,0	48,3	28,7	18,0	5,0
	1970	100,0	45,2	29,0	20,7	5,2
	1980	100,0	58,0	27,1	13,7	1,2
35 år	1960	100,0	41,0	35,2	19,1	4,7
	1970	100,0	41,2	36,1	18,4	4,3
	1980	100,0	57,5	31,3	10,1	1,1
45 år	1960	100,0	76,4	18,5	4,2	0,9
	1970	100,0	80,0	16,3	3,1	0,7
	1980	100,0	90,8	7,9	1,2	0,1
55 år	1960	100,0	92,8	5,4	1,4	0,3
	1970	100,0	95,0	4,0	0,8	0,1
	1980	100,0	97,7	2,0	0,3	-

Tabell 26. Alderstrinnene 25, 35, 45 og 55 år etter antall barn 7-15 år i husholdningen. 1960, 1970 og 1980. Prosent

Alder	År	Antall barn i husholdningen				
		I alt	0	1	2	3 og flere
25 år	1960	100,0	85,0	10,9	3,1	1,1
	1970	100,0	91,4	7,0	1,3	0,4
	1980	100,0	90,7	8,1	1,0	0,2
35 år	1960	100,0	45,7	30,0	18,1	6,1
	1970	100,0	33,2	26,0	28,4	12,5
	1980	100,0	30,8	26,9	31,9	10,4
45 år	1960	100,0	37,1	33,7	21,1	8,1
	1970	100,0	40,2	32,5	20,0	7,3
	1980	100,0	44,3	33,4	17,4	4,9
55 år	1960	100,0	71,5	21,1	5,7	1,8
	1970	100,0	80,6	15,2	3,3	0,9
	1980	100,0	85,1	12,3	2,1	0,5

4.5. Kombinasjon av barn og voksne i husholdningen.

De unge voksne, 25-åringene, bodde i større utstrekning alene i 1980 enn på de to tidligere tellingstidspunktene. Nesten 13 prosent av dem gjorde det i 1980, mot vel tre prosent i 1960. Dersom vi inkluderer de som bor alene med barn, gjaldt det 16 prosent i 1980 mot bare fire

prosent i 1960 (tabell 27).

Andelen som lever sammen med én voksen, men uten barn i husholdningen økte over tid, fra 12 prosent i 1960 til 18 prosent i 1980. Det var flest i 1970 på dette alderstrinnet som levde sammen med en voksen og hadde skaffet seg to eller flere barn, en fjerdedel, mot snaut 18 prosent i 1960 og under 16 prosent i 1980.

Tabell 27. Antall voksne og barn i 25-åringers husholdninger. 1960, 1970 og 1980. Prosent

Antall barn	1960				1970				1980			
	Antall voksne				Antall voksne				Antall voksne			
	I alt	1	2	3 ¹⁾	I alt	1	2	3 ¹⁾	I alt	1	2	3 ¹⁾
I alt	100,0	3,5	48,4	48,1	100,0	7,4	61,9	30,7	100,0	15,5	55,3	29,2
0 barn	39,2	3,2	12,0	24,0	41,0	6,6	15,6	18,8	52,5	12,8	18,3	21,4
1 barn	31,5	0,2	18,8	12,5	29,9	0,4	22,7	6,8	28,7	2,1	21,2	5,4
2 barn	21,0	0,1	13,5	7,4	22,0	0,3	18,2	3,5	16,5	0,5	14,2	1,8
3 barn ¹⁾	8,3	:	4,1	4,2	7,1	0,1	5,4	1,6	2,3	0,1	1,6	0,6

1) gjelder 3 eller flere

Mens en fjerdedel av 35-åringene i 1960 tilhørte husholdninger med to voksne og to barn, hadde andelen økt til 37 prosent i 1980. Det var mindre vanlig med flere barn i husholdningen i 1980 enn det var i 1970, men det var likevel 22 prosent som bodde i husholdninger som bestod av to voksne og tre eller flere barn. Det er færre 35-åringere som bor helt alene eller som er alene voksen i husholdningen med barn enn det vi fant for 25-åringene, selv om andelen har økt over tid også for denne aldersgruppen (tabell 28).

Andelen av 45-åringene som bodde alene ble doblet fra 1960 til 1980, men selv i 1980 gjaldt det bare sju prosent. De aller fleste på alle tidspunktene bor i husholdninger med flere enn to voksne. Det skyldes at noen eller alle barna er nådd opp i aldersgruppen 16 år og over, og ikke telles med til barnegruppen (tabell 29).

Andelen av 55-åringene som bodde alene økte også over tid. Det samme gjorde andelen i to- eller trepersonshusholdninger som bare bestod av voksne. Utviklingen gikk i retning av at langt færre av dem hadde barn i husholdningen. Dette har sammenheng med utviklingen i giftermålsalder og fødealder. De på 55 år i 1960 ble født i 1905. Fødselskullene fra denne perioden giftet seg sent og fikk barna sine ved høyere aldre enn hva fødselskullene etter dem fikk (tabell 30).

Tabell 28. Antall voksne og barn i 35-åringers husholdninger. 1960, 1970 og 1980. Prosent

Antall barn	1960				1970				1980			
	Antall voksne				Antall voksne				Antall voksne			
	I alt	1	2	3 ¹⁾	I alt	1	2	3 ¹⁾	I alt	1	2	3 ¹⁾
I alt	100,0	3,2	69,9	26,9	100,0	4,8	77,9	17,3	100,0	10,0	76,4	13,6
0 barn	21,6	2,5	9,2	9,9	16,6	3,5	7,1	6,0	18,1	6,9	6,8	4,4
1 barn	20,5	0,3	15,1	5,1	13,7	0,5	10,2	3,0	15,5	1,4	10,9	3,2
2 barn	32,2	0,2	25,8	6,2	32,3	0,4	28,0	3,9	42,1	1,2	37,2	3,7
3 barn ¹⁾	25,7	0,2	19,8	5,7	37,4	0,4	32,6	4,4	24,3	0,5	21,5	2,3

1) gjelder 3 eller flere

Tabell 29. Antall voksne og barn i 45-åringers husholdninger. 1960, 1970 og 1980. Prosent

Antall barn	1960				1970				1980			
	Antall voksne				Antall voksne				Antall voksne			
	I alt	1	2	3 ¹⁾	I alt	1	2	3 ¹⁾	I alt	1	2	3 ¹⁾
I alt	100,0	3,9	41,3	54,8	100,0	5,2	38,6	56,2	100,0	7,5	28,5	64,0
0 barn	31,3	3,2	12,0	16,1	35,5	4,5	12,4	18,6	41,6	6,6	10,5	24,5
1 barn	29,2	0,4	11,1	17,7	28,9	0,4	9,0	19,5	32,2	0,6	6,5	25,1
2 barn	23,7	0,2	11,1	12,4	21,7	0,2	10,0	11,5	18,7	0,2	7,6	10,9
3 barn ¹⁾	15,8	0,1	7,1	8,6	13,9	0,1	7,2	6,6	7,5	0,1	3,9	3,5

1) gjelder 3 eller flere

Tabell 30. Antall voksne og barn i 55-åringers husholdninger. 1960, 1970 og 1980. Prosent

Antall barn	1960				1970				1980			
	Antall voksne				Antall voksne				Antall voksne			
	I alt	1	2	3 ¹⁾	I alt	1	2	3 ¹⁾	I alt	1	2	3 ¹⁾
I alt	100,0	6,9	36,8	56,3	100,0	8,6	38,3	53,1	100,0	10,9	38,4	50,7
0 barn	67,8	6,6	27,5	33,7	78,0	8,4	31,9	37,7	83,5	10,6	33,7	39,2
1 barn	21,8	0,3	6,8	14,7	16,1	0,2	4,7	11,2	13,0	0,2	3,6	9,2
2 barn	7,1	0,0	1,8	5,3	4,2	0,0	1,2	3,0	2,6	0,0	0,8	1,8
3 barn ¹⁾	3,3	:	0,7	2,6	1,7	0,0	0,5	1,2	0,9	0,1	0,3	0,5

1) gjelder 3 eller flere

5. ELDRES HUSHOLDNINGER.

5.1. Eldre hadde oftere egen husholdning i 1980 enn tidligere.

Andelen av de eldre som bodde alene økte i perioden (figur 10 og tabell 31). Det gjaldt for alle de tre alderstrinnene som er med her. Økningen var sterkest for de på 80 år med mer enn en dobling fra 1960 til 1980. Veksten er også markert for 65-åringene og 75-åringene. Her har vi bare med de eldre som bor i privathusholdninger. (Andelen som bor i felleshusholdninger på de ulike tellingstidspunktene går fram av vedleggstabell 2). Av 80-åringene i privathusholdninger bodde 46 prosent alene i 1980 sammenliknet med 22 prosent i 1960.

I 1960 var det svært alminnelig for eldre å bo i store husholdninger, og det var vanligst for de eldste. I alt 29 prosent av 80-åringene i 1960 tilhørte husholdninger med fire eller flere medlemmer sammenliknet med 24 prosent av dem på 75 år og 22 prosent av 65-åringene. I 1980 var det svært få som bodde i så store husholdninger, bare sju prosent av de på 80 år og fem prosent av 75-åringene.

Samtidig ble det flere som bodde i topersonshusholdninger sammenliknet med tidligere år.

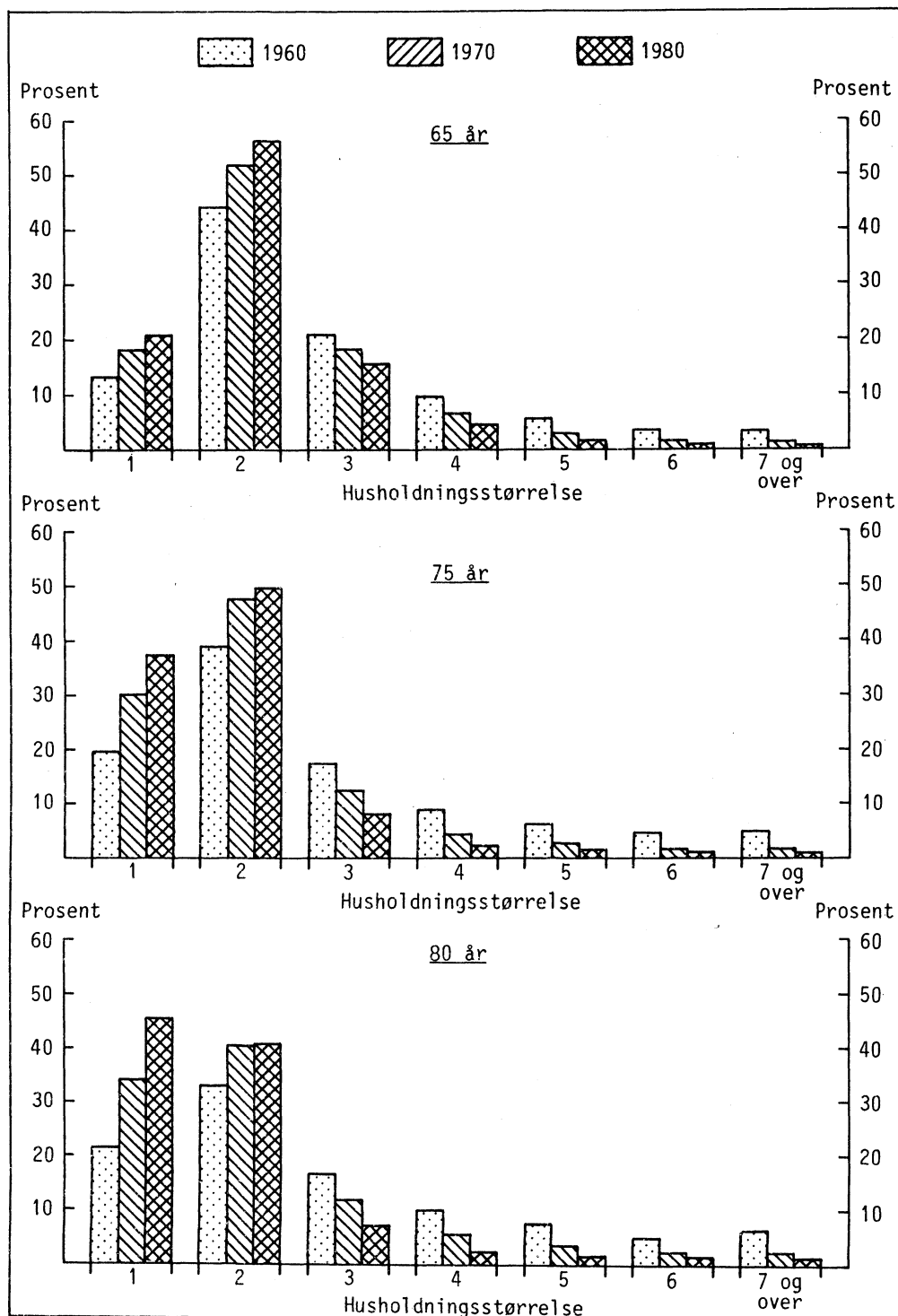
Tabell 31. Alderstrinnene 65, 75 og 80 år etter antall personer i husholdningen. 1960, 1970 og 1980. Prosent

Alder	År	Antall personer i husholdningen						
		I alt	1	2	3	4	5	6 og flere
65 år	1960	100,0	13,2	44,1	20,7	9,6	5,6	6,8
	1970	100,0	18,1	51,8	18,1	6,6	2,8	2,6
	1980	100,0	20,8	56,1	15,5	4,5	1,7	1,4
75 år	1960	100,0	19,7	38,8	17,3	8,8	6,1	9,3
	1970	100,0	30,1	47,5	12,3	4,2	2,7	3,2
	1980	100,0	37,2	49,5	8,0	2,1	1,3	1,9
80 år	1960	100,0	21,5	33,0	16,7	10,0	7,5	11,3
	1970	100,0	34,1	40,4	11,9	5,5	3,5	4,6
	1980	100,0	45,6	40,8	7,1	2,3	1,6	2,6

Eldres husholdningsmedlemmer i 1980 var stort sett voksne, altså i alderen 16 år og over. Oversikten over antall voksne i husholdningen

(tabell 32) viser at det var liten forskjell mellom det totale antallet husholdningsmedlemmer (tabell 31) og antallet 16 år og over (tabell 32).

Figur 10. Alderstrinnene 65, 75 og 80 år etter antall personer i husholdningen. 1960, 1970 og 1980. Prosent

Tabell 32. Alderstrinnene 65, 75 og 80 år etter antall personer 16 år og over i husholdningen. 1960, 1970 og 1980. Prosent

Alder	År	Antall personer i husholdningen				
		I alt	1	2	3	4 og flere
65 år	1960	100,0	13,1	45,9	23,4	17,6
	1970	100,0	18,1	52,6	19,5	9,8
	1980	100,0	20,8	56,7	16,2	6,4
75 år	1960	100,0	19,7	39,8	22,2	18,3
	1970	100,0	30,1	47,8	14,4	7,7
	1980	100,0	37,3	49,6	9,0	4,1
80 år	1960	100,0	21,5	33,6	23,3	21,6
	1970	100,0	34,1	40,5	14,9	10,4
	1980	100,0	45,6	40,9	8,0	5,5

5.2. Få eldre i 1980 bodde i husholdninger med barn

Det var ikke så sjelden i 1960 at eldre bodde i husholdninger som også omfattet barn. Nesten en femtedel av 80-åringene hadde en slik husholdningssituasjon, og over 10 prosent bodde i husholdninger med to eller flere barn. De eldre delte altså husholdning med egne barn og barnebarn. I 1980 gjaldt dette bare noen få prosent. I 1960 var det også slik at det var flere 80-åringer enn 75-åringer som tilhørte husholdninger med barn. I 1980 var det bare om lag tre prosent av 65-, 75- og 80-åringene som bodde i husholdninger som inkluderte barn (tabell 33 og figur 9).

Tabell 33. Alderstrinnene 65, 75 og 80 år etter antall barn i husholdningen. 1960, 1970 og 1980. Prosent

Alder	År	Antall barn i husholdningen				
		I alt	0	1	2	3 og flere
65 år	1960	100,0	87,5	7,1	3,3	2,1
	1970	100,0	94,5	3,3	1,4	0,8
	1980	100,0	96,6	2,1	0,8	0,3
75 år	1960	100,0	84,9	6,4	4,7	4,0
	1970	100,0	94,4	2,4	1,6	1,6
	1980	100,0	97,0	1,2	1,1	0,7
80 år	1960	100,0	81,5	7,8	5,9	4,8
	1970	100,0	92,3	3,5	2,2	2,0
	1980	100,0	96,5	1,7	1,2	0,6

5.3. Bedre samsvar mellom familietype og husholdningssituasjon i 1980 enn tidligere.

Andelen av de eldre med familietypen enslig endret seg bare lite i perioden, f. eks. omfattet denne familietypen 53 prosent av aldersgruppen på 80 år i 1960 og 57 prosent i 1980 (figur 7 på side 34). Andelen enslige blant 65-åringene avtok svakt fra 1960 til 1980. De aller fleste av de enslige er enkefolk, men noen er ugifte. I fødselskullene fra tidlig i århundret var det forholdsvis store andeler som aldri giftet seg. Blant kvinner født rundt 1900 var det ca. 20 prosent som ikke hadde giftet seg innen de fylte 50 år (Noack og Østby 1981).

Det er altså ikke endringer i fordelingen på familietypen enslig som forklarer den sterke veksten i andelen aleneboere blant de eldre. Men det er blitt vanligere for eldre å ha egen husholdning når de har familietypen enslig. I 1980 var det langt større samsvar mellom familietype og husholdningsstørrelse enn hva som var situasjonen tidligere (figur 8).

I alt 22 prosent av 80-åringene i 1960 var gruppert til familietypene mor med barn, far med barn eller ektepar med barn (vedleggstabell 1). Dette var 80-åringene som hadde ugifte sønner og døtre boende i husholdningen. De kan enten ha bodd i foreldrenes husholdningen fortløpende eller de kan ha flyttet tilbake til barndomshjemmet. Men det kan også skyldes at 80-åringene har flyttet hjem til ugifte sønner eller døtre. Det var altså en forholdsvis stor del av de eldre som delte husholdning med egne barn.

Vi vet lite om slike husholdningssituasjoner var ønsket av dem det gjaldt, eller om det var en økonomisk nødvendighet for de eldre som ikke hadde midler til egen bolig og hushold. Det er selvfølgelig også et uttrykk for stor privat innsats i eldreomsorgen, men denne innsatsen kan være vel så avhengig av geografisk nærhet mellom husholdninger som av husholdningsfellesskap.

Denne typen husholdningsfellesskap er i ferd med å forsvinne. I 1980 var det bare snaut ni prosent av 80-åringene som levde i slike husholdninger, mot 22 prosent i 1960.

LITTERATUR

Noack, Turid og Lars Østby (1981): Fruktbarhet blant norske kvinner.
SØS nr. 49, Statistisk sentralbyrå

NOU 1984:26: Befolkningsutviklingen

Statistisk sentralbyrå (1980): Familiestatistikk 1980. NOS B 167

Statistisk sentralbyrå (1985): Folke- og bolig telling 1980. Hefte III
Familier og husholdninger. NOS B 546

Statistisk sentralbyrå (1986): Folke- og bustadtelling 1980. Hefte IV
Hovudtal 1960, 1970 og 1980. NOS B 588

Vassenden, Kåre (1987): Folke- og bolig tellingene 1960, 1970 og 1980.
Dokumentasjon av sammenlignbare filer. Rapport 87/2,
Statistisk sentralbyrå

Vedleggstabell 1. Personer i ulik alder fordelt etter familie-
type. 1960, 1970 og 1980. Prosent**1960**

Alder	I alt	Enslige	Ektepar uten barn	Ektepar med barn	Mor med barn	Far med barn
5 år	100,0	0,6	-	96,5	2,4	0,6
10 år	100,0	0,6	-	94,6	3,8	1,0
15 år	100,0	3,0	-	88,9	6,2	1,8
25 år	100,0	13,1	12,2	67,6	4,6	2,4
35 år	100,0	7,3	8,4	79,0	3,3	2,0
45 år	100,0	9,0	10,6	74,0	4,2	2,2
55 år	100,0	16,8	27,7	49,7	3,9	2,0
65 år	100,0	29,2	43,8	21,8	2,9	2,3
75 år	100,0	44,0	34,3	12,7	4,9	4,0
80 år	100,0	52,7	25,7	9,6	6,4	5,6

1970

Alder	I alt	Enslige	Ektepar uten barn	Ektepar med barn	Mor med barn	Far med barn
5 år	100,0	0,5	-	94,7	4,4	0,4
10 år	100,0	0,7	-	93,9	4,8	0,6
15 år	100,0	1,0	-	91,5	6,3	1,2
25 år	100,0	12,6	13,5	67,4	5,7	0,7
35 år	100,0	6,3	5,4	83,6	4,0	0,7
45 år	100,0	8,2	10,3	75,9	4,5	1,1
55 år	100,0	14,7	30,5	49,4	4,4	1,0
65 år	100,0	29,0	49,7	17,9	2,7	0,7
75 år	100,0	46,1	41,0	7,7	3,9	1,3
80 år	100,0	55,0	30,7	6,3	5,9	2,0

1980

Alder	I alt	Enslige	Ektepar uten barn	Ektepar med barn	Mor med barn	Far med barn
5 år	100,0	0,2	-	89,5	9,6	0,6
10 år	100,0	0,4	-	89,0	9,5	1,1
15 år	100,0	0,8	-	86,9	10,2	2,0
25 år	100,0	21,3	12,0	57,1	8,4	1,1
35 år	100,0	10,0	4,5	78,5	6,1	0,9
45 år	100,0	9,4	7,3	75,9	5,8	1,6
55 år	100,0	14,3	30,9	48,9	4,6	1,3
65 år	100,0	26,5	53,6	16,3	2,8	0,8
75 år	100,0	46,2	45,0	5,5	2,5	0,7
80 år	100,0	56,9	34,5	3,8	3,8	1,0

Vedleggstabell 2. Personer i ulik alder fordelt etter husholdnings-
type. 1960, 1970 og 1980. Absolutte tall og prosent.**1960**

Alder	Antall personer i alt	I private husholdninger		I felles husholdninger		Uppgitt
		Antall	Prosent	Antall	Prosent	
5 år	61 771	61 637	99,8	89	0,1	45
10 år	60 196	60 046	99,8	126	0,2	24
15 år	61 764	61 421	99,4	311	0,5	32
25 år	37 967	37 041	97,6	752	2,0	174
35 år	47 362	46 844	98,9	346	0,7	172
45 år	48 808	48 163	98,7	404	0,8	241
55 år	41 798	41 001	98,1	524	1,3	273
65 år	32 870	32 201	98,0	461	1,4	208
75 år	17 938	17 070	95,2	746	4,2	122
80 år	11 033	10 015	90,8	948	8,6	70

1970

Alder	Antall personer i alt	I private husholdninger		I felles husholdninger		Uppgitt
		Antall	Prosent	Antall	Prosent	
5 år	65 015	64 866	99,8	92	0,1	57
10 år	60 462	60 290	99,7	136	0,2	36
15 år	61 641	61 394	99,6	221	0,4	26
25 år	60 091	59 540	99,1	238	0,4	313
35 år	37 306	37 029	99,3	116	0,3	161
45 år	46 412	46 024	99,2	191	0,4	197
55 år	46 558	46 053	98,9	263	0,6	242
65 år	37 093	36 511	98,4	397	1,1	185
75 år	23 577	22 425	95,1	1 051	4,5	101
80 år	14 088	12 559	89,1	1 470	10,4	59

1980

Alder	Antall personer i alt	I private husholdninger		I felles husholdninger		Uppgitt
		Antall	Prosent	Antall	Prosent	
5 år	56 369	56 321	99,9	39	0,1	9
10 år	64 792	64 715	99,9	69	0,1	8
15 år	65 565	65 433	99,8	125	0,2	7
25 år	61 937	61 736	99,7	151	0,2	50
35 år	60 668	60 433	99,6	154	0,3	81
45 år	37 220	37 052	99,5	95	0,3	73
55 år	44 634	44 380	99,4	175	0,4	79
65 år	41 705	41 358	99,2	283	0,7	64
75 år	27 445	26 467	96,4	931	3,4	47
80 år	19 054	17 362	91,1	1 658	8,7	34

UTKOMMET I SERIEN RAPPORTER FRA STATISTISK SENTRALBYRÅ ETTER 1. JULI 1988 (RAPP)
 Issued in the series Reports from the Central Bureau of Statistics since 1 JULY 1988 (REP)
ISSN 0332-8422

- 87/11 Four Papers on the Theory of Unemployment/Fritz C. Holte. 1988-149s. (RAPP; 87/11) 50 kr
ISBN 82-537-2508-6
- 88/8 Hvem reiser ikke på ferie? En analyse av ikke-reisende i Norge, Sverige, Danmark og Finland Who Spends their Holiday at Home? An Analysis on Non-Travellers in Norway, Sweden, Denmark and Finland/Ragni Hege Kitterød. 1988-47s. (RAPP; 88/8) 40 kr
ISBN 82-537-2597-3
- 88/9 Radiolytting og fjernsynsseing vinteren 1988 Landsoversikt for programdagene 30. januar - 5. februar/Gustav Haraldsen. 1988-91s. (RAPP; 88/9) 40 kr ISBN 82-537-2653-8
- 88/10 Radiolytting og fjernsynsseing vinteren 1988 Fylkesoversikt for programdagene 30. januar - 5. februar/Gustav Haraldsen. 1988-168s. (RAPP; 88/10) 50 kr ISBN 82-537-2654-6
- 88/11 Ressursregnskap for skog 1970-1985/Erik Næsset. 1988-68s. (RAPP; 88/11) 40 kr
ISBN 82-537-2661-9
- 88/12 Statistisk sentralbyrå Langtidsprogram 1987-1990. 1988-55s. (RAPP; 88/12) 40 kr
ISBN 82-537-2655-4
- 88/13 Skatter og overføringer til private Historisk oversikt over satser mv. Årene 1970-1988. 1988-64s. (RAPP; 88/13) 40 kr ISBN 82-537-2656-2
- 88/14 Drifts- og yrkesstrukturen i jordbruket i 1985/86/Berit Bjørlo, Audun Loen og Elin Ouren. 1988-56s. (RAPP; 88/14) 40 kr ISBN 82-537-2669-4
- 88/15 Inntektsulikhet i Norge 1973-1985/Rolf Aaberge og Tom Wennemo. 1988-94s. (RAPP; 88/15) 45 kr ISBN 82-537-2671-6
- 88/16 Individuelle faktorer ved rekruttering til uførepensjonsordningen. En empirisk studie 1977-1983/Ellen J. Amundsen. 1988-96s. (RAPP; 88/16) 45 kr ISBN 82-537-2728-3
- 88/17 Modeller for beregning av nasjonale og regionale utslipp til luft/Odd Kristian Selboe. 1988-139s. (RAPP; 88/17) 45 kr ISBN 82-537-2682-1
- 88/18 Kommentarer til standard for inndeling etter sosioøkonomisk status/Dag Album. 1988-49s. (RAPP; 88/18) 40 kr ISBN 82-537-2679-1
- 88/19 Verdsetting av skog Estimering av hjelpefunksjoner basert på data fra flybilder og økonomisk kartverk/Erik Næsset. 1988-133s. (RAPP; 88/19) 45 kr
ISBN 82-537-2705-4
- 88/20 Skatter og overføringer til private Historisk oversikt over satser mv. Årene 1970-1988. Revidert utgave. 1988-64s. (RAPP; 88/20) 40 kr ISBN 82-537-2685-6
- 88/21 Barnetall i ekteskap. 1988-39s. (RAPP; 88/21) 30 kr ISBN 82-537-2689-9
- 88/23 Helse og livsstil i figurer og tekst Utviklingstrekk 1975-1985/Liv Grøtvedt og Otto Carlson. 1988-44s. (RAPP; 88/23) 30 kr ISBN 82-537-2686-4
- 88/24 Aktuelle skattetall 1988 Current Tax Data. 1988-42s. (RAPP; 88/24) 30 kr
ISBN 82-537-2688-0
- 88/25 Merarbeid Om arbeid utover ordinær arbeidstid/Anne Lise Ellingsæter. 1988-32 s. (RAPP; 88/25) 30 kr ISBN 82-537-2692-9
- 88/26 Radiolytting og fjernsynsseing Høsten 1988 Fylkesoversikt for programdagene 1.-7. oktober/ Gustav Haraldsen og Odd Frank Vaage. 1988-130s. (RAPP; 88/26) 50 kr ISBN 82-537-2699-6

- 88/27 Radiolytting og fjernsynsseing Høsten 1988 Landsoversikt for programdagene 1.-7. oktober/
Gustav Haraldsen og Odd Frank Vaage. 1988-85s. (RAPP; 88/27) 40 kr ISBN 82-537-2700-3
- 88/28 Radiolytting og fjernsynsseing blant barn og ungdom høsten 1988 Programdagene 1.-7.
oktober/Gustav Haraldsen og Odd Frank Vaage. 1988-55s. (RAPP; 88/28) 40 kr
ISBN 82-537-2703-8
- 88/29 Kommunehelsetjenesten Årsstatistikk for 1987. 1988-67s. (RAPP; 88/29) 40 kr
ISBN 82-537-2698-8
- 88/30 Regionale nærings- og arbeidsmarkedsperspektiver/Tor Skoglund og Knut Ø. Sørensen.
1988-66s. (RAPP; 88/30) 40 kr ISBN 82-537-2701-1
- 88/31 Luftforurensning og materialskader: Samfunnsøkonomiske kostnader/Solveig Glomsrød og Audun
Rosland. 1989-70 s. (RAPP; 88/31) 40 kr ISBN 82-537-2727-5
- 88/32 Den norske informasjonssektoren - Hvor stor del av totaløkonomien har med informasjon å
gjøre?/Jan Brunsgaard og Erling Joar Fløttum. 1989-73s. (RAPP; 88/32) 40 kr
ISBN 82-537-2707-0
- 89/1 Naturressurser og miljø 1988 Energi, petroleumsøkonomi, mineraler, fisk, skog, jordbruk,
avfall, avløp og vannforsyning, luft Ressursregnskap og analyser. 1989-116s.
(RAPP; 89/1) 75 kr ISBN 82-537-2765-8
- 89/2 KVARTS-86 A Quarterly Macroeconomic Model Formal Structure and Empirical Characteristics/
Einar Bowitz and Torbjørn Eika. 1989-104s. (RAPP; 89/2) 45 kr ISBN 82-537-2714-3
- 89/3 Lønnsrelasjoner i en kvartalsmodell for norsk økonomi En KVARTS-rapport/Einar Bowitz.
1989-87s. (RAPP; 89/3) 70 kr ISBN 82-537-2738-0
- 89/4 Innvandringens betydning for befolkningsutvikling i Norge/Inger Texmon og Lars Østby.
1989-55s. (RAPP; 89/4) 70 kr ISBN 82-537-2723-2
- 89/5 Statistisk sentralbyrå Hovedtrekk i arbeidsprogrammet for 1989. 1989-53s. (RAPP; 89/5)
60 kr ISBN 82-537-2720-8
- 89/6 Utbyggingsregnskap Dokumentasjon av metode og resultater fra prøveregnskap 1986 og 1987/
Øystein Engebretsen. 1989-58s. (RAPP; 89/6) 70 kr ISBN 82-537-2724-0
- 89/7 Sociodemographic Differentials in the Number of Children A Study of Women Born 1935, 1945
and 1955/Øystein Kravdal. 1989-138s. (RAPP; 89/7) 75 kr ISBN 82-537-2766-6
- 89/8 Radiolytting og fjernsynsseing Vinteren 1989 Landsoversikt for programdagene
4. - 10. februar/Gustav Haraldsen og Odd Frank Vaage. 1989-69 s. (RAPP; 89/8) 70 kr
ISBN 82-537-2769-0
- 89/9 Radiolytting og fjernsynsseing Vinteren 1989 Fylkesoversikt for programdagene
4. - 10. februar/Gustav Haraldsen og Odd Frank Vaage. 1989-130s. (RAPP; 89/9) 85 kr
ISBN 82-537-2770-4
- 89/10 Rehabilitering av bygninger 1986/Arild Thomassen. 1989-41s. (RAPP; 89/10) 70 kr
ISBN 82-537-2791-7
- 89/12 De eldres inntekter Nivå og ulikhet Income of Aged People Level and Inequality.
1989-156s. (RAPP; 89/12) 95 kr ISBN 82-537-2785-2
- 89/13 Totalregnskap for fiske- og fangstnæringen 1983-1986. 1989-38s. (RAPP; 89/13) 60 kr
ISBN 82-537-2783-6
- 89/14 Ensliges inntekt og forbruk. 1989-107s. (RAPP; 89/14) 75 kr ISBN 82-537-2796-8

- 89/16 Skatter og overføringer til private Historisk oversikt over satser mv. Årene 1975-1989. 1989-63s. (RAPP; 89/16) 45 kr ISBN 82-537-2813-1
- 89/18 Undersøkelse om bruk av folkebibliotek 1988. 1989-83s. (RAPP; 89/18) 60 kr ISBN 82-537-2832-8

Pris kr 60,00

Publikasjonen utgis i kommisjon hos H. Aschehoug & Co. og
Universitetsforlaget, Oslo, og er til salgs hos alle bokhandlere.

ISBN 82-537-2847-6
ISSN 0332-8422